

“Ἐγὼ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. 18' 6)

ZΩΗ

ΟΡΘΟΔΟΣΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀνευμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. 5' 63)

Ἔτος 106ον | Ἰούνιος 2016 | 4302

«ΓΛΩΣΣΑΙ ΩΣΕΙ ΠΥΡΟΣ»

Υπάρχουν βασικές αλήθειες τῆς πίστεώς μας πού πρέπει πάντοτε νὰ θυμόμαστε. Μιά τέτοια εἶναι καὶ τὸ τρίτο Πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος, τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Προσευχόμαστε στὸν Θεό, στὴν Παναγία μας, ζητᾶμε τὴν βοήθεια τῶν ἁγίων μας. Προσευχόμαστε καὶ στὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ἰδιαίτερα μὲ τὴν γνωστὴ προσευχὴ «Βασιλεῦ οὐράνιε». Ὅμως τὸ Ἅγιο Πνεῦμα δὲν εἶναι κάτι πού τὸ θυμόμαστε μόνο τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς. Πρέπει νὰ ζητᾶμε τὴν βοήθεια καὶ τὸν φωτισμό Του πάντοτε. Ἀπαραίτητο στὴ ζωὴ μας, στὸν ἀγώνα μας, στὶς στιγμὲς τῆς χαρᾶς καὶ τῆς λύπης μας, ὅταν ζητᾶμε λύσεις στὰ προβλήματα καὶ στὶς δυσκολίες μας.

Σήμερα ἂς σταθοῦμε στὸ γεγονός τῆς καθόδου τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στὸ ὑπερῶ τῆς Ἱερουσαλὴμ τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς, ὡς πύρινες γλῶσσες. Τί σημαίνει αὐτό; Ἡ γλῶσσα εἶναι τὸ γνώρισμα τοῦ λογικοῦ ἀνθρώπου. Μονάχα ὁ ἄνθρωπος τὴν χρησιμοποιεῖ, γιὰ νὰ ἐκφρασθεῖ, νὰ ἐξωτερικεύσει τοὺς πόθους του, τοὺς θησαυροὺς τῆς καρδιᾶς του. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ὑπενθυμίζει στοὺς Χριστιανούς, πὼς πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦν τὴν γλῶσσα γιὰ νὰ συνεννοοῦνται, νὰ συζητοῦν ἥρεμα, νὰ λύνουν εἰρηνικὰ τὶς διαφορὲς τους. Νὰ εὐλογοῦν τὸν Θεὸ καὶ νὰ παρηγοροῦν τοὺς συνανθρώπους τους.

Αὐτὸ εἶναι τὸ ἕνα. Καὶ τὸ ἄλλο πού μᾶς διδάσκει τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, εἶναι ὅτι ἡ γλῶσσα μας πρέπει νὰ εἶναι πύρινη. Φλογερή, ὥστε νὰ σκορπίζει γύρω τῆς φῶς καὶ θερμότητα. Οἱ πύρινες γλῶσσες σημαίνουν, πὼς οἱ Χριστιανοὶ δὲν εἶναι δειλοὶ, ἥττοπαθεῖς, φοβισμένοι. Πρέπει νὰ εἶναι πύρινοι. «**Οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς Πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ**» (Β' Τιμοθ. α' 7). Οἱ χλιαροί, οἱ ψυχροί, οἱ ἀτολμοί, αὐτοὶ πού θέλουν νὰ συμβιβάσουν τὰ ἀσυμβίβαστα, δὲν ἔχουν θέση στὴν ἀγωνιστικὴ παράταξη τοῦ Χριστοῦ. Οἱ ἀληθινοὶ Χριστιανοὶ πυρπολοῦνται ἀπὸ θεῖο ζῆλο. Καίει μέσα τους ἡ φλόγα τῆς ἀγάπης γιὰ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς ἀνθρώπους. Ἔχουν μέσα τους ἀνεξάντλητο ἐνθουσιασμό, γιὰ νὰ προσφέρουν καὶ στοὺς ἄλλους τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ.

Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα πού κατέβηκε τότε στοὺς μαθητές, τὸ ἴδιο κατεβαίνει καὶ σήμερα σὲ κάθε πιστό. Τὰ ἀποτελέσματα τότε φάνηκαν ἀμέσως. Οἱ ἀγράμματοι ἔγιναν σοφοί. Οἱ ψαράδες ἀναδείχθηκαν μοναδικοὶ θεολόγοι. Οἱ δειλοὶ ἀλύγιστοι ἤρωες. Αὐτοὶ πού εἶχαν

κλειδαμπαρωθεῖ στὸ ὑπερῶ γιὰ τὸν φόβο τῶν Ἰουδαίων, ἔγιναν ἀτρόμητοι ὁμολογητὲς τῆς πίστεως. Στὸ παρελθὸν ἀνήκουν πιά τὰ δειλὰ καὶ σφραγισμένα χεῖλη. Τὸ στόμα τους πετοῦσε φλόγες, ὅταν παρουσιάζονταν γιὰ νὰ ἀπολογηθοῦν στὶς συναγωγὰς τῶν Ἰουδαίων, στὰ συνέδρια, μπροστὰ σὲ ἄρχοντες. Καὶ ἦταν φυσικό. Ἡ φωτιὰ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ θερμαίνει. Καὶ τὸ φῶς νὰ φωτίζει. Καὶ ὅποιος ἔχει μέσα του τὸ Ἅγιο Πνεῦμα γίνεται πηγὴ θερμότητος καὶ φωτισμοῦ.

Καὶ ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν ἱστορικὴ, ἀλλὰ καὶ σύγχρονη πραγματικότητα. Τὴν ἔζησε στὸ πλήρωμά της ἡ πρωτοχριστιανικὴ Ἐκκλησία. Τὴν ζοῦν καὶ σήμερα πολλοὶ πιστοί. «**Πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου**» ὁ ἀπόστολος Πέτρος ἔκανε «**τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς εἰς Ἱερουσαλὴμ**» νὰ θαυμάζουν «**θεωροῦντες τὴν τοῦ Πέτρου παρησίαν καὶ Ἰωάννου, καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσι καὶ ἰδιῶται**» (Πράξ. δ' 13). Ἀλλὰ καὶ οἱ ἄλλοι μαθητές, ὅταν «**ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρησίας**». Καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος «**πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου... ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέκυνε** (ἔφερνε σύγχυση) **τοὺς Ἰουδαίους**». (Πράξ. θ' 22). Μὲ τὸν φωτισμὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος χρησιμοποιοῦσε ἀποστομωτικὰ ἐπιχειρήματα, γιὰ νὰ πείσει καὶ τοὺς πιὸ δύσκολους συνομιλητὲς του.

«**Τί φοβᾶσαι; Καίσαρα φέρεις**» ἔλεγε ἕνας Καίσαρας στὸν πηδαλιούχο του πού σὲ καιρὸ τρικυμίας ἔτρεμε τὰ ἀγριεμένα κύματα. Τί φοβᾶσαι, Χριστιανέ, ἀπὸ τὰ κύματα πού ὑψώνονται καθημερινὰ γύρω σου; Ἐσὺ δὲν ἔχεις ἕνα θνητὸ καίσαρα στὸ πλευρό σου. Ἐχεις μέσα σου τὸ Πανσθενουργὸ Πνεῦμα. Ἄφησε ποτὲ ἀβοήθητη τὴν Ἐκκλησία; Ἐγκατέλειψε ποτὲ τοὺς μαθητές; Ἄφησε ἀνυπεράσπιστους τοὺς πιστούς; Τὸ ἴδιο γίνεται καὶ σήμερα. Ἀρκεῖ νὰ τὸ ζητᾶμε.

Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα μᾶς διδάσκει, ὅτι ἡ γλῶσσα μας πρέπει νὰ εἶναι πύρινη. Φλογερή, ὥστε νὰ σκορπίζει γύρω τῆς φῶς καὶ θερμότητα. Οἱ πύρινες γλῶσσες σημαίνουν, πὼς οἱ Χριστιανοὶ δὲν εἶναι δειλοὶ, ἥττοπαθεῖς, φοβισμένοι. Πρέπει νὰ εἶναι πύρινοι.

«ΙΔΟΥ ΕΓΩ ΜΕΘ' ΥΜΩΝ ΕΙΜΙ...»

ΕΙΝΑΙ ή ώρα ή επίσημη και συγκινητική του μεγάλου άποχωρισμού. Ο Ίησους πρόκειται να αφήσει τους μαθητές του, αυτούς που «**ηγάπησεν εις τέλος**» (Ιωάν. ιγ' 1) (με τέλεια αγάπη), για να αναχωρήσει για τον ούρανο Πατέρα του. Τους αφήνει, λοιπόν, τις τελευταίες του υποθήκες και παραγγελίες για το τόσο υπεύθυνο και τιμητικό ιεραποστολικό τους έργο. Και τότε, την ώρα που τους αφήνει, την ώρα της αναχωρήσεως, τους προσφέρει τον θαυμαστό και παράδοξο λόγο του: **«Και ιδού εγώ μεθ' υμών είμι πάσας τας ημέρας έως της συντελείας του αιώνος»** (Μαθ. κη' 20).

Νά, ό παράδοξος, αλλά πραγματικός λόγος, που αποτελεί υπόσχεση και αδιάψευστη βεβαίωση του

Είμαι μαζί σας και θα είμαι για πάντα μαζί σας, όχι θεωρητικά και άπρόσωπα, αλλά πραγματικά και ψηλαφητά. Άλλοτε με την δική μου μυστική ή μυστηριακή παρουσία και άλλοτε με τα πρόσωπα των αδελφών, που εγώ θα στέλνω και θα βάζω κοντά σας. Δεν θα είσαστε πια μόνοι και όρφανοί.

Σωτήρος Χριστού. Τους το τονίζει με τόσο έμφαση, ώστε να μην παραμένει ή παραμικρή άμφιβολία. Έγώ, όχι άλλος, θα παραμένω μαζί σας. Έγώ ό βασιλιάς και κύριος όλων. Ο άρχηγός της ζωής και νικητής του θανάτου θα είμαι ό συμπαραστάτης και σύμμαχος σας στους αγώνες σας. Ποτέ δεν θα σάς αφήσω μό-

νους. Θα συμπορεύομαι ένισχυτής στο πλευρό σας. Συνοδοιπόρος, συναγωνιστής και συμπολεμιστής. **«Πάσας τας ημέρας».** Ούτε μιá μέρα δεν θα μείνετε χωρίς την βοήθεια και προστασία μου.

Αποδημεί ό Χριστός στους ούρανούς, όμόθρονος και συμπάρεδρος έκ δεξιών του Πατρός. Και αυτό πρòς το δικό μας συμφέρον. Μās το είπε καθαρά: **«Συμφέρει υμίν, ίνα εγώ απέλθω»** (Ιωάν. ις' 7). «*Άποδημεί τή σαρκί*», για να παρίσταται έκ δεξιών του θρόνου του Θεού και να μεσιτεύει υπέρ ήμών. Άλλ' αν είναι άπών τῷ σώματι είναι παρών τῷ πνεύματι. Τί θα συνέβαινε αν ό Κύριος μετά την Άνάστασή του παρέμενε στη γῆ; Περιορισμένος θα ήταν μόνο σε μιá περιοχή της γῆς. Μόνον με ίερές άποδημίες θα τον συναντούσαμε. Άπραγματοποίητη έπιθυμία για πολλούς. Ένω τώρα είναι μαζί μας πνευματικῶς, αλλά και πραγματικῶς. Όσοι

θέλουν να τον πλησιάσουν, να τον άναστροφούν, να τον δεχθουν, να έλθουν σε στενή έπικοινωνία μαζί του, το πετυχαίνουν.

Και σ' αυτό ακόμα το σημείο φαίνεται ή αγάπη του Χριστού για όλους μας. Όχι μόνο για μιá περιορισμένη ομάδα ανθρώπων ή μιās όρισμένης έποχής, αλλά για όλους τους ανθρώπους όλων των εποχών. Σε κάθε στιγμή της ζωής μας, στους πειρασμούς και στις θλίψεις, στους καθημερινούς αγώνες και στις δοκιμασίες, όταν οί δυνάμεις θα μās έγκαταλείπουν κάτω από το δυσβάσταχτο βάρος

του πόνου, του σωματικού ή του ψυχικού, όταν ή άπελπισία και ή άπογοήτευση θα είσορμούν άκάθεκτες στην τραυματισμένη μας καρδιά, τότε θα τον αισθανόμαστε δίπλα μας και θα άκούμε παρήγορη και ένισχυτική τῆ φωνή του: **Θαρσείτε μη φοβᾶστε, είμαι εγώ κοντά σας. Και αν όλοι σάς άρνηθουν και σάς έγκαταλείψουν, εγώ ποτέ δεν θα άπομακρυνθώ από κοντά σας.**

Αυτό το νόημα έχει ή ρητή και κατηγορηματική υπόσχεση του Κυρίου: **«Ίδου εγώ μεθ' υμών είμι...»** Είμαι μαζί σας και θα είμαι για πάντα μαζί σας, όχι θεωρητικά και άπρόσωπα, αλλά πραγματικά και ψηλαφητά. Άλλοτε με την δική μου μυστική ή μυστηριακή παρουσία και άλλοτε με τα πρόσωπα των αδελφών, που εγώ θα στέλνω και θα βάζω κοντά σας. Δεν θα είσαστε πια μόνοι και όρφανοί. Νά, ή Έκκλησία που θεμελιώνω, θα είναι ή μητέρα σας. Όλοι οί πιστοί, άδελφοί σας. Το Πνεύμα το Άγιον, ό Παράκλητος, σύντροφος και οδηγός σας. Σās προσφέρω τα μυστήρια και πρò πάντων την θεία Ευχαριστία, το Σώμα μου και το Αίμα μου, την παντοδύναμη τροφή σας. Με αυτήν, κατ' έξοχήν, θα ζείτε την παρουσία μου με τρόπο αισθητό και ψηλαφητό. Θα με νιώθετε ανάμεσά σας, μέσα σας, έως της συντελείας του αιώνος.

Πράγματι ή Άνάληψη του Κυρίου δεν είναι ή άρχή μιās άπουσίας. Δεν είναι ή ημέρα του άποχωρισμού. Είναι ή άρχή μιās διαφορετικής παρουσίας του Χριστού ανάμεσά μας. Είναι ένας σταθμός για την Έκκλησία Του, για όλους τους πιστούς. Ένα καινούργιο ξεκίνημα μαζί με τον Ίησού. Αυτός μās άποστέλλει να εργαστούμε στον άπέραντο άγρò της ανθρωπότητας. Έκει που οί άδελφοί μας, οί άδελφοί Του, μās περιμένουν. Έκει μās λέει, πώς θα τον συναντήσουμε. Έκει κοντά στα τόσα άδέλφια Του, τα έγγυς και τα μακράν, θα είναι και Έκείνος. Και θα μās περιμένει. Και θα παραμένει ανάμεσα στα άνώνυμα και έπώνυμα πλήθη του κόσμου, ανάμεσά μας, **«έως της συντελείας του αιώνος. Άμήν».**

«Εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι;»

Φιλοπεριέργεια ἢ ἀνψυχία; Ἴσως καὶ τὰ δύο. Πάντως τὸ γεγονός εἶναι, ὅτι τίθεται ἓνα ἐρώτημα μὲ βασικὴ σημασία. Ἐνα ἐρώτημα, πού συγκλονίζει κυριολεκτικὰ κάθε ἀνθρώπινη ψυχὴ. Ποιὸ εἶναι τὸ ἐρώτημα αὐτό; Τὸ θέτει κάποιος στὸν Κύριο. Τὸν ρωτᾷ: «**Εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι;**». Ἄραγε εἶναι λίγοι αὐτοί, πού σώζονται;

Ὅσο ὅμως σοβαρὸ κι ἂν εἶναι τὸ ἐρώτημα δὲν πιάνει τὴν οὐσία. Μένει στὴν ἐπιφάνεια. Σὲ μιὰ ἀπλὴ περιέργεια. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ ὁ Κύριος δὲν τοῦ δίνει ἄμεση ἀπάντηση. Μιὰ ἀπάντηση πού θὰ ἱκανοποιῶσε τὴν περιέργεια καὶ τίποτα ἄλλο.

Δὲν ἦταν αὐτὸς ὁ σκοπὸς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ πόθος του ἦταν νὰ ὀδηγήσει τοὺς ἀνθρώπους στὴ σωτηρία καὶ τὴ λύτρωση καὶ ὄχι νὰ ἱκανοποιήσει ἀνώφελες περιέργειες. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀπάντησή του πάει πολὺ πιὸ μακριά, πιάνει τὴν οὐσία.

* * *

Τί τοῦ λέει; «**Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύουσιν**» (Λουκ. ιγ' 24). Δηλαδή εἶναι σὰ νὰ τοῦ ἀπαντᾷ. Ἐσὺ μὲ ρωτᾷς, ἂν εἶναι λίγοι ἢ πολλοὶ αὐτοί, πού θὰ σωθοῦν. Αὐτὸ δὲν ἔχει σημασία γιὰ σένα. Ἄλλο πράγμα θὰ ἔπρεπε νὰ σὲ ἐνδιαφέρει καὶ νὰ σὲ συγκλονίζει. Ἐπρεπε νὰ ρωτᾷς, ἂν κι ἐσὺ εἶσαι ἀνάμεσα στοὺς σωζόμενους. Τί πρέπει νὰ κάνεις γιὰ νὰ εἶσαι κι ἐσὺ ἀνάμεσα σ' αὐτούς.

Ἐπεφυγὴ θὰ ποῦνε μερικοί. Δὲν δίνεται ἀπάντηση στὸ ἐρώτημα. Καὶ ὅμως ἡ ὑπεφυγὴ δὲν βρίσκεται στὴν ἀπάντηση. Βρίσκεται στὴν ἐρώτηση. Ἡ ἐρώτηση εἶναι μιὰ ὑπεφυγὴ. Ἄντὶ νὰ κοιτάξει τὸ παρὸν ξεφεύγει μ' ἓνα ἀνώφελο καὶ στεῖρο ἐνδιαφέρον γιὰ τὸ μέλλον. Ἐνδιαφέρεται γιὰ κάτι, πού δὲν τοῦ ἀνήκει καὶ δὲν προσέχει αὐτὸ πού ἔχει στὰ χέρια του.

Ποιὸ εἶναι τὸ πιὸ σημαντικὸ γιὰ τὴν παρούσα στιγμή; Εἶναι νὰ γνωρίζει ὁ ἴδιος τί πρέπει νὰ κάνει καὶ τί πρέπει νὰ ἀποφεύγει, γιὰ νὰ πετύχει τὴ σωτηρία του. Οἱ ἄλλοι καὶ τὸ ἀγνωστο καὶ ἀβέβαιο μέλλον δὲν εἶναι ὑπόθεση δική του. Ἀνήκει ἀποκλειστικὰ στὴ δικαιοδοσία τοῦ Θεοῦ. Τὸ χρέος τὸ δικό του εἶναι ὁ ἀγώνας, ὁ σκληρὸς καὶ ἀνυποχώρητος ἀγώνας γιὰ τὸν καταρτισμὸ του καὶ τὴν πνευματικὴ του ἀναγέννηση. Χωρὶς αὐτὸν τὸν ἀγώνα δὲν κάνει τίποτα. Ἡ φιλοπεριέργεια καὶ ἡ ἀπλὴ ἐνασχόληση μὲ πνευματικὰ ζητήματα σὲ τίποτα δὲν ὠφελεῖ. Ἐπιβαρύνει περισσότερο τὴ θέση του. Γίνεται ἀφορμὴ καταδίκης.

* * *

Παλιὰ καὶ σύγχρονη ἡ τακτικὴ αὐτή. Χαρακτηριστικὴ ἀνώριμων πνευματικῶ ἀνθρώπων. Καταφεύγουν καὶ ἀναζητοῦν στὴ θρησκεία «**γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικῆς**» (Τιτ. γ' 9). Νηπιακὰ πνεύματα πού κάνουν τὴ χριστιανικὴ

πίστην ὑπόθεση ἀπλῆς μελλοντολογίας γιὰ τὸ τέλος τοῦ κόσμου. Δὲν τοὺς ἀπασχολεῖ σοβαρὰ καὶ ὑπεύθυνα τὸ ἀναγεννητικὸ μήνυμα τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ μιὰ στεῖρα περιέργεια γιὰ τὸ χρονικὸ προσδιορισμὸ τῆς συντέλειαι τῶν αἰώνων. Μυθολογοῦν γιὰ τὸ τέλος τοῦ κόσμου, γιὰ τὸ πόσοι καὶ ποιοὶ θὰ πᾶνε στὴν κόλαση ἢ στὸν παράδεισο καὶ παραμελοῦν τὴν οὐσία. Παραμελοῦν τὸν πνευματικὸ τους ἀγώνα, τὴ συνεπῆ χριστιανικὴ ζωὴ, τὸ κέντρο τῆς πνευματικῆς ζωῆς, πού εἶναι ἡ μετάνοια καὶ ἡ ἐσωτερικὴ ἀλλαγὴ.

* * *

Αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἀπάντηση δίνει ὁ Κύριός μας καὶ ἐκεῖ στρέφει τὴν προσοχὴ ὄλων μας. Ἀγωνίζεσθε ἀνυποχώρητα, μᾶς λέει. Ὁ ἀγώνας αὐτὸς δὲν εἶναι εὐκόλος. Συχνὰ ἀπαιτεῖ ἰδρώτα καὶ αἷμα. Ἡ πάλη αὐτὴ δὲν εἶναι «**πρὸς αἷμα καὶ σάρκα**». Ἐχετε νὰ ἀντιπαλαίσετε μὲ ὑποὺλες καὶ ἰσχυρὲς δυνάμεις. Ὁ ἑαυτός σας προπάντων εἶναι ὁ πιὸ δύσκολος ἀντίπαλος. Πρέπει νὰ ἀποθέσετε τὸν ὄγκο τῆς ἁμαρτίας, γιὰ νὰ μπορέσετε νὰ εἰσέλθετε «**διὰ τῆς στενῆς πύλης**» τῆς μετάνοιας στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἡ πύλη αὐτὴ εἶναι στενὴ καὶ δὲν χωροῦν γιὰ νὰ περάσουν ὅσοι διαθέτουν ὑπερτροφικὸ ἐγωισμὸ. Χρειάζεται δίαιτα πνευματικὴ, κάθαρση καὶ ἀδυνατίσμα παθῶν. Ὁ ἀγώνας αὐτὸς δὲν θὰ εἶναι περιστασιακὸς καὶ ἐρασιτεχνικὸς. Πρέπει νὰ εἶναι ὀλοκληρωτικὸς καὶ ἰσόβιος. Ἀγωνίζεσθε μὲ προσοχή, γιὰτὶ «**πολλοὶ ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύουσιν**».

Ἀξιοπρόσεκτη αὐτὴ ἡ διευκρίνηση. Πολλοὶ θὰ ζητήσουν καὶ ζητοῦν σὲ κάθε ἐποχὴ νὰ κατακτήσουν τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Ἀλλὰ ἀπλῶς ζητοῦν, χωρὶς καὶ νὰ ἀγωνίζονται. Ἡ ἀπλὴ ὅμως ἐκζήτηση, ἡ ἀπλὴ ἐπιθυμία καὶ χαλαρὴ διάθεση δὲν ἀρκοῦν. Ἄλλο εἶναι νὰ ἐπιθυμεῖς καὶ ἄλλο νὰ ἀγωνίζεσαι. Ἡ καλὴ διάθεση δὲν πρέπει νὰ μένει διάθεση. Πρέπει νὰ ὑλοποιεῖται, νὰ γίνεται πράξη, ἔργα.

* * *

Πόσοι ξεκίνησαν τὸν πνευματικὸ ἀγώνα μὲ ἀγαθὲς διαθέσεις, ἀλλὰ σταμάτησαν στὴ μέση! Ἐκαναν μερικὰ βήματα στὴν ἀρετή. Ἡ ἄτονη ὅμως καὶ χλιαρὴ θέλησή τους, τοὺς ἔκανε σύντομα νὰ ψυχρανθοῦν καὶ νὰ γυρίσουν πίσω.

Ὅταν ὁ Κύριος προσκαλοῦσε ὄσους ἤθελαν νὰ τὸν ἀκολουθήσουν νὰ «**εἰσελθοῦν διὰ τῆς στενῆς πύλης**», πορευόταν ὁ ἴδιος διὰ μιᾶς ἄλλης στενῆς πύλης, τῆς πιὸ στενῆς πού θὰ μπορούσε νὰ ὑπάρξει. Ἀνέβαινε στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ στὸ βάθος τοῦ ὀρίζοντα πρόβαλε ἡ πύλη ἢ στενὴ τοῦ μαρτυρίου, τοῦ θείου πάθους, τοῦ σταυρικοῦ θανάτου, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀναστάσεως. Αἰώνιο ὑπόδειγμα: Ὁ δρόμος γιὰ τὴν Ἀνάσταση περνᾷ ἀπὸ τὴ στενὴ πύλη.

ΕΝΟΧΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ

«Αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει».

Ὁ Κύριος θεραπεύει ἕνα ἐκ γενετῆς τυφλό. Ἀφοῦ ἔκανε πλὸ καὶ ἔχρισε μὲ αὐτὸν τὰ μάτια, ποῦ δὲν εἶχαν δεῖ ποτὲ τὸ φῶς, ἔστειλε τὸν τυφλὸ νὰ νιφθεῖ στὴν κολυμβήθρα τοῦ Σιλωάμ. Ἐκεῖνος μὲ πίστη πολλὴ **«ἀπῆλθε καὶ ἐνίστατο, καὶ ἤλθε βλέπων»**. Τὸ θαῦμα γέμισε χαρὰ τὸν πρῶτον τυφλό, τὸ σπῆτι του καὶ ὅλη τὴ γειτονιά του. Μόνο τοὺς μοχθηροὺς Φαρισαίους ἔκανε νὰ πικραθοῦν. Ἐκαναν συμβούλια, γιὰ νὰ διαψεύσουν τὸ θαῦμα καὶ νὰ συκοφαντήσουν τὸν Ἰησοῦ. Ἀνακρίνουν τὸν θεραπευμένο τυφλὸ καὶ ζητοῦν νὰ τὸν παρασύρουν στὰ σκοτεινὰ σχέδιά τους. Δὲν τὸ κατορθώνουν ὅμως. Ἐπειτα ζητοῦν καὶ τοὺς γονεῖς του καὶ τοὺς ἀνακρίνουν. Ἐκεῖνοι ἀπολογοῦνται καὶ λένε ὅτι τὸ παιδί τους εἶναι σὲ θέση νὰ μιλήσει γιὰ τὸν ἑαυτὸ του: **«Ρωτήσατε τὸν ἴδιο καὶ θὰ σᾶς πῆ τί τοῦ συνέβη, καὶ ποῖος τὸν θεράπευσε. Ἐμᾶς μὴ μᾶς ἀνακατεύετε»**. Ζητοῦν δηλαδὴ μὲ κάθε τρόπο νὰ ξεφύγουν καὶ νὰ μὴν πάρουν θέση στὸ ζήτημα. Δὲν ὁμολογοῦν, ὅπως ἔπρεπε νὰ κάνουν, ὅτι ὁ Χριστὸς ἔκανε τὸ θαῦμα καὶ νομίζουν πὼς εἶναι ἀρκετὸ τὸ νὰ μὴν ποῦν ἀπλῶς κάτι σὲ βάρος τοῦ εὐεργέτη τῆς οικογενείας τους.

Αὐτὴ ὅμως ἡ οὐδετερότητα ποῦ κρατοῦν εἶναι ἐνοχὴ γιὰτι

ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΔΟΣΙΑ

Στὸν στρατὸ ἕνας ποῦ ἀρνεῖται νὰ κρατήσει τὸ ὄπλο καὶ ἀποφεύγει νὰ δώσει τὴ μάχη ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ κηρύσσεται ἐνοχὸς προδοσίας. Καὶ οἱ γονεῖς τοῦ τυφλοῦ κάτι παρόμοιο κάνουν. Καλοῦνται νὰ δώσουν μιὰ πνευματικὴ μάχη καὶ νὰ ὁμολογήσουν ποῖος εἶναι ὁ σωτήρας τοῦ παιδιοῦ τους. Καὶ αὐτοὶ σιωποῦν. Παραμελοῦν ἕνα ἐπιβεβλημένο καθῆκον ποῦ εἶχαν νὰ κάνουν. Τοὺς δένει τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια ὁ φόβος, τοὺς παραλύει τὴ γλώσσα ἢ δειλία. **«Ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους»**. Εἶχαν πρὸ πολλοῦ συμφωνήσει οἱ Ἰουδαῖοι νὰ ἀποκηρυχθεῖ καὶ νὰ διωχθεῖ ἀπὸ τὴ συναγωγὴ, ὅποιος θὰ ὁμολογοῦσε πὼς ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ Χριστὸς, δηλαδὴ ὁ Μεσσίας. Ἐνοχὴ οὐδετερότητα κράτησαν, ἀπὸ δειλία, οἱ ταλαίπωροὶ ἐκεῖνοι γονεῖς.

Καὶ δὲν εἶναι οἱ μόνοι. Ὅταν γνωρίζουμε κι ἐμεῖς τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν κρύβουμε γιὰ λόγους σκοπιμότητος, ἐνοχοὶ προδοσίας εἴμαστε. Ὅταν ξέρουμε πὼς ὅλα ὅσα γίνονται σὲ βάρος τοῦ α προσώπου ἢ τῆς β οικογενείας εἶναι ψέματα καὶ δὲν ἀνοίγουμε τὸ στόμα μας νὰ ποῦμε μιὰ κουβέντα, «γιὰ νὰ μὴ καλάσουμε τὴν ἡσυχία μας», εἴμαστε ἐνοχοὶ. Ὅμως τί ἡσυχία μπορούμε νὰ ἔχουμε ὅταν σφαγιάζεται ἡ ἀλήθεια καὶ διώκεται ὁ ἀθῶος; Ἐρχεται βέβαια ἡ πονηρὴ σκέψη ποῦ λέει: «Τί σὲ νοιάζει ἐσένα; Ἄς βγάλει ἄλλος τὸ φίδι ἀπὸ τὴν τρύπα». Πόσο σφαλερὸ εἶναι αὐτό!... Ἄν ξέρουμε πὼς κάπου ὑπάρχει μιὰ νάρκη δὲν θὰ σπεύσουμε νὰ βάλουμε ἕνα σῆμα κινδύνου; Δὲν ἔχουμε ὑποχρέωση νὰ εἰδοποιήσουμε τοὺς ἀρμοδίους γιὰ νὰ μὴ γίνει κανένα δυστύχημα; Ἡ Ἄγ. Γραφὴ λέει καθαρὰ πὼς ἐκεῖνος ποῦ μπορεῖ νὰ κάνει τὸ καλὸ καὶ δὲν τὸ κάνει εἶναι ἐνοχὸς (Ἰακ. δ' 17). Ὁ Πιλάτος νόμισε πὼς τὸ νὰ πλύνει τὰ χέρια του ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νὰ κα-

θησυχάσει τὴν συνείδησή του. Ἡ ἐλεεινὴ ὅμως ἐκείνη οὐδετερότητά του στὴ δίκη τοῦ Κυρίου ἔκρυβε δειλία καὶ ἦταν μιὰ καθαρὴ προδοσία. Γι' αὐτὸ ὑπῆρξε ἐνοχὸς. Νὰ καὶ ἄλλο παράδειγμα ἀπὸ τὴ σύγχρονη ἱστορία. Στὸν καιρὸ τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς ὑπῆρξαν «Χριστιανοί», ποῦ ἔβλεπαν τὰ γυναικόπαιδα νὰ ρίχνονται στὴ θάλασσα γιὰ νὰ σωθοῦν. Καὶ ὅμως δὲν ἔδιναν χέρι βοήθειας. Κρατοῦσαν οὐδέτερη στάση! Ἡ οὐδετερότητα ὅμως ἐκείνη εἶναι ἕνα μεγάλο στίγμα ἐνοχῆς τῶν Χριστιανῶν τῆς Δύσεως. Τί χρειάζεται νὰ προχωρήσουμε; Εἶναι τόσο φανερὸ τὸ πράγμα.

Ἡ προσεκτικὴ ἀκόμη μελέτη τῆς στάσεως τῶν θλιβερῶν ἐκείνων γονέων τοῦ τυφλοῦ μᾶς λέει ὅτι ἡ οὐδετερότητα αὐτὴ εἶναι ἐνοχὴ γιὰτι εἶναι

ΑΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΘΥΣΙΑΣ

Ἐπάνω ἀπὸ ὅλα καὶ ἀπὸ αὐτὸ ἀκόμη τὸ παιδί τους τοποθέτησαν τὸν ἑαυτὸ τους. Τὴν ἀσφάλειά τους. Αὐτοὶ νὰ μὴν πάθουν τίποτα. Αὐτοὶ νὰ μὴ γίνουν **«ἀποσυνάγωγοι»**. Ἄν ὁ γιός τους, τὸ σπλάχνο τους **«ἐκβληθῆ ἔξω»**; Δὲν ἔχει καὶ τόση σημασία τὸ πράγμα. Αὐτοὶ νὰ μὴ θιγοῦν. *«Διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον, ὅτι ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε»*. Κράτησαν οὐδέτερη θέση γιὰ νὰ μὴν ὑποστοῦν καμιά θυσία.

Εἶναι ὅμως στάση αὐτὴ τίμιου ἀνθρώπου, πραγματικοῦ γονεῆ; Ἀσφαλῶς ὄχι. Καὶ ὅμως δὲν ἔλειψαν καὶ ἀπὸ τὶς μέρες μας κάτι τέτοιες δικαιολογίες ποῦ κρύβουν πολὺ ἐγωισμὸ καὶ ἐλάχιστο πνεῦμα θυσίας.

«Τί, θὰ θυσιασθῶ ἐγὼ γιὰ τὰ παιδιὰ μου;» λέει ὁ ὑλιστὴς πατέρας. «Δὲν μπορῶ ἐγὼ νὰ φυλακισθῶ ἰσόβια μὲ τὰ μικρά», λέει ἡ μοντέρνα μητέρα. Ζητοῦν τὶς ἀνέσεις τους. Θέλουν νὰ χαροῦν τὴ ζωὴ τους. Καὶ λησμονοῦν, οἱ δυστυχισμένοι αὐτοὶ ἄνθρωποι, πὼς μόνο μέσα στὴ θυσία καὶ στὴν προσφορὰ γιὰ τοὺς ἄλλους θὰ βροῦν τὸ νόημα τῆς ζωῆς τους, τὴ χαρὰ καὶ τὴν εὐτυχία τους.

Αὐτὴ βέβαια ἡ ἀλήθεια ἰσχύει καὶ γενικότερα στὴ ζωὴ τοῦ καθενός μας. Ὅσο πολεμᾶμε τὴ διάθεση γιὰ ἀνέσεις ἐγωιστικῆς καὶ θυσιάζουμε κάτι ἀπὸ τὴ ζωὴ μας γιὰ τὸν διπλανό μας, τόσο θὰ βρίσκουμε τὸ χαμένο δῶρο τῆς χαρᾶς ποῦ μάταια ζητᾶ ἡ ψυχὴ μας ἀπὸ δῶ καὶ ἀπὸ κεῖ. Ἄν ρωτήσουμε τοὺς εὐσυνείδητους γονεῖς ἢ τὰ μεγαλύτερα ἀδελφία μιᾶς πολύτεκνης οικογένειας, ποῦ λιώνουν σὰ λαμπάδες γιὰ τοὺς ἄλλους, θὰ μᾶς ποῦν πὼς ἡ μεγαλύτερη ἱκανοποίηση γι' αὐτοὺς εἶναι ἡ συναίσθησις ὅτι θυσιάζονται γιὰ τοὺς ἄλλους. Αὐτὸ τοὺς ξεκουράζει καὶ αὐτὸ τοὺς χαρίζει ὑπνο γαλήνιο, μετὰ τὸ μὀχθο τῆς ἡμέρας.

Ὁ Κύριός μας εἶπε: **«Ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστιν»** (Λουκ. ια' 23). Δηλαδὴ, ἐκεῖνος ποῦ δὲν εἶναι μαζί μου, εἶναι ἐναντίον μου. Αὐτὰ τὰ λόγια ἂς εἶναι πάντα μπροστά μας, ὅταν ὁ πονηρὸς ἔρχεται νὰ μᾶς ἐμπνεύσει τὴν ἀδιαφορία καὶ τὴν ἀμαρτωλὴ οὐδετερότητα σὲ θέματα ζωτικὰ καὶ φλέγοντα. Προτιμότερος ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν ἀλήθεια ἀπὸ τὴν ψεύτικη ἡσυχία. Καλύτερη ἢ θυσία γιὰ τὸ καθῆκον, ἀπὸ τὴν ἀναπαυτικὴ πολυθρόνα ἐνὸς λιποτάκτη.

ΔΡΟΜΟΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΙΩΝΙΟ ΘΕΟ

«Αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωή, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν».

Ὁ Κύριος σήμερα δίνει ἀπάντηση σ' ἓνα βασικὸ ἐρώτημα τῆς πίστεώς μας. Μᾶς τονίζει τί εἶναι αἰωνιότητα. Αἰώνιος ζωή, λέει, εἶναι ἡ γνωριμία μας μετὸν Θεό, ἡ ἐν Θεῷ ζωή, ἡ θέωσή μας, ἡ συνεχὴς προαγωγή καὶ πρόοδος τῶν πιστῶν στὴν προσωπικὴ γνωριμία τοῦ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τὸ θέμα ὅμως αὐτό, ποῦ ἴσως σὲ μερικοὺς φαίνεται θεωρητικὸ καὶ δυσνόητο, τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀπλουστεύει μέσα στὴν Γραφή, καθὼς μᾶς δείχνει μερικοὺς πρακτικοὺς τρόπους ποῦ ὀδηγοῦν σ' αὐτὴ τὴ θέωση, σ' αὐτὴ τὴ γνωριμία τοῦ Θεοῦ. Ἄς τοὺς πλησιάσουμε. Ἐνας τέτοιος δρόμος εἶναι

Η ΥΠΑΚΟΗ

Ὅποιος ἄνθρωπος ὄχι ἀπλῶς ἀκούει, ἀλλὰ ὑπακούει στὸν Θεὸ καὶ δὲν παραβαίνει τὶς ἐντολὲς τοῦ Κυρίου, αὐτὸς γνωρίζει οὐσιαστικὰ τὸν Θεό. Ὁ ἴδιος εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης σὲ μιὰ ἐπιστολή του μᾶς τὸ λέει καθαρά: «Ὁ λέγων, ἔγνωκα αὐτὸν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν ψεύστης ἐστί, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν» (Α΄ Ἰωάν. β΄ 4). Ἐκεῖνος δηλαδὴ ποῦ λέει ὅτι ἔχω γνωρίσει τὸν Θεό, ἀλλὰ δὲν τὸν ὑπακούει καὶ δὲν τηρεῖ τὶς ἐντολὲς τοῦ Κυρίου, αὐτὸς εἶναι ψεύτης καὶ μέσα του δὲν ὑπάρχει καθόλου ἀλήθεια.

Καὶ πολὺ σωστά. Γιατὶ ἀπόδειξε πὼς ἔχουμε γνωρίσει «τὸν μόνον ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ὃν ἀπέστειλεν Ἰησοῦν Χριστόν», εἶναι ὄχι ἡ θεωρητικὴ γνώση περὶ Θεοῦ, ἀλλὰ «ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν». ἔχουμε π.χ. δύο ἀνθρώπους. Ὁ ἓνας ξέρει λεπτομέρειες ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, γνωρίζει ἀπέξω ὀλόκληρα κομμάτια ἀπὸ τὸ ἱερὸ Εὐαγγέλιο καὶ κηρύττει ἀκόμη περὶ Θεοῦ, ἀλλὰ ἡ ζωὴ του δὲν εἶναι χριστιανικὴ. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ἔχουμε ἓνα χριστιανὸ ποῦ εἶναι ἀγράμματος καί, ἐκτὸς ἀπὸ κάτι μικρὲς προσευχὲς, δὲν ξέρει τίποτε ἄλλο θεωρητικὸ, ζεῖ ὅμως μετὸ φόβο Θεοῦ. Ὁ δεῦτερος αὐτὸς χριστιανὸς γνωρίζει τὸν Θεὸ καλύτερα ἀπὸ τὸν πρῶτο. Ὁ πρῶτος εἶχε τὶς προϋποθέσεις καὶ τὶς ἀχρηστεύσε ἢ κακὴ ζωὴ του. Ὁ δεῦτερος ἂν καὶ δὲν εἶχε εὐκαιρίες νὰ μάθει κάτι περισσότερο, μετὸν καλὴν ζωὴν του πέτυχε περισσότερο ἀπὸ τὸν πρῶτο.

Γνωρίζω λοιπὸν τὸν Κύριο σημαίνει ζῶ σύμφωνα μετὸ θέλημά του, ἐξαρτῶ τὸ εἶναι μου ἀπὸ αὐτόν, συντονίζω τοὺς χτύπους τῆς καρδιάς μου μετὸν χτύπους τῆς δικῆς του καρδιάς, βαδίζω στὰ ἴχνη του. Ὅσοι πρὶν ἀπὸ κάθε πράξη τοὺς θέτουν τὸ ἐρώτημα στὸν ἑαυτὸ τους: «θέλει ὁ Θεὸς αὐτὸ ποῦ πάω νὰ κάνω;» καὶ ἀναλόγως προχωροῦν ἢ ἀποφεύγουν νὰ κάνουν «τὸ πονηρὸν ἐναντίον τοῦ Κυρίου», αὐτοὶ «ἀληθῶς ἔγνωσαν» τὸν Ἰησοῦ. Αὐτὴ ἡ ὑπακοὴ δημιουργεῖ μιὰ ἔνωση βαθιὰ τῆς ψυχῆς μας μετὸν Θεό. Τότε ζοῦμε «ἐν Χριστῷ». Ἀποτέλεσμα δὲ αὐτῆς τῆς στενῆς ἐπικοινωνίας μας εἶναι καὶ ἡ γνωριμία μας

μετὸν Θεό.

Ἐνας δεῦτερος δρόμος ποῦ φέρνει στὸ ἴδιο τέρμα εἶναι

Η ΑΓΑΠΗ

Ὁ Θεὸς ἤλθε στὸν κόσμον, «καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω». Καὶ γιατί αὐτὸ τὸ φαινόμενο; Ἀπλουστάτα γιατί ἔλειπε ἡ ἀγάπη ἀπὸ τὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων. «Ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν» (Α΄ Ἰωάν. δ΄ 8), λέει κατηγορηματικὰ ὁ εὐαγγελιστὴς τῆς ἀγάπης. Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς εἶναι ἀγάπη, μόνο «πᾶς ὁ ἀγαπῶν... γινώσκει τὸν Θεόν». Ἡ ἀγάπη εἶναι ἡ γέφυρα ποῦ μεταφέρει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴ γῆ στὸν οὐρανό. Τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ἡ ζεστὴ ἀπὸ ἀγάπην καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου μπορεῖ καὶ νὰ τὸ προσεγγίσει καὶ νὰ τὸ γνωρίσει. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος πάνω ἀπὸ τὴ δύναμιν, τὴ γνώσιν καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθὰ ἔβαλε τὴν ἀγάπην, ποῦ εἶναι τὸ τελειότερο μέσο ποῦ μᾶς γνωρίζει τὸν Κύριο, μᾶς ἐνώνει μετὸν Θεὸ καὶ μᾶς κάνει «κοινωνοὺς θείας φύσεως».

Ὅταν λοιπὸν εἴμαστε ἄνθρωποι ἀγάπης, δηλαδὴ ἀγαπᾶμε τοὺς ἀδελφούς μας καὶ τοὺς τὸ δείχνουμε αὐτὸ μετὰ τὰ ἔργα μας, τότε γινόμαστε μαγνήτες πνευματικοί, ποῦ ἐλκύουμε καὶ τὸν ἴδιο τὸν Θεὸ κοντὰ μας.

Ὅταν π.χ. μετὸν ἀνοιχτὴν καρδιὰν μας, μετὸ θερμὸ τὸν φωνῆς μας, μετὸ ἰλαρὸ καὶ γλυκὸ βλέμμα μας, μετὸ χαμόγελό μας, μετὸν ἐκτίμησή μας, τὴν ἐμπιστοσύνην μας, τὴν περιποίησή μας ἀγκαλιάζουμε τοὺς ἀδελφούς μας, τότε ἔρχεται ὁ Κύριος καὶ κάνει κατοικίαν του τὴν ψυχὴν μας, συνάπτουμε στενὲς σχέσεις μαζί του, καὶ γνωρίζομαστε σὰν πατέρας καὶ παιδί, σὰν δυὸ καλοὶ καὶ εὐκρινεῖς φίλοι.

«Ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ» (Α΄ Ἰωάν. δ΄ 10). Χωρὶς αὐτὴ τὴν ἀγάπην δὲν μπορούμε νὰ ἰσχυρίζομαστε πὼς γνωρίζουμε τὸν Θεὸ καὶ πὼς εἴμαστε δικοὶ του. Ὁ Κύριος θὰ μᾶς πεῖ: «οὐδέποτε ἔγνω ὑμᾶς». Ἄς εἶχατε πολλὰ ἄλλα, τὸ ὅτι ὅμως σᾶς ἔλειπε αὐτὸ τὸ βασικὸ, ἡ ἀγάπη, «οὐ τοῦτό ἐστι τὸ μὴ γνῶναί σε ἐμέ, λέγει Κύριος;» (Ἰερ. κβ΄ 16). Δὲν εἶναι αὐτὸ ἀπόδειξη ὅτι δὲν μετὸν γνωρίσατε ποτέ; ῥωτᾷ ὁ Κύριος Παντοκράτωρ.

Καθημερινὰ πολλοὶ ἀπὸ μᾶς μοχθοῦμε γιὰ νὰ αὐξάνουμε τὶς γνωριμίες μας μετὸν ἀνθρώπους καὶ νὰ προχωρᾶμε στὶς σχέσεις μας μετὸν πρόσωπα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὑπολογίζουμε, πὼς κάτι μπορεῖ νὰ κερδίσομε. Ἡ γνωριμία μας ὅμως μετὸν «μόνον ἀληθινὸν Θεόν», καὶ τὸν Ἰησοῦ Χριστό, σὲ τί κατάστασιν βρίσκονται; Τοὺς δυὸ δρόμους ποῦ ἀναφέραμε, τῆς ὑπακοῆς καὶ ἀγάπης, τοὺς βαδίζουμε ἄραγε καὶ σὲ ποῖο σημεῖο τοὺς βρισκόμαστε; Ἄς μὴν σταθοῦμε ποτέ σ' αὐτὴ τὴν ἱερὴ πορεία. Ἄς προχωρᾶμε συνεχῶς καὶ ἄς λέμε στὸν Κύριό μας πάντοτε: «Παράτεινον τὸ ἔλεός σου τοῖς γινώσκουσίν σε» (Ψαλμ. λε΄ 11).

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

Ἐκστάσεις καὶ ὁράματα

Β΄

Αναφερθήκαμε στὸ προηγούμενο σὲ ἐκστάσεις καὶ ὁράματα ποὺ περιγράφονται στὴν Καινὴ Διαθήκη καὶ ἀναφέρονται στοὺς Ἀποστόλους καὶ σὲ ἁγίους τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπους. Ὁ Θεὸς ἀποκαλύπτει ὑψίστες ἀλήθειες ἢ λαλεῖ διὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μέσα στὶς ψυχὲς ἢ διὰ ἀγγέλων, γιὰ νὰ καθοδηγήσει ἢ νὰ ἐνθαρρύνει, νὰ ἐνισχύσει, νὰ παρηγορήσει σὲ ἐξαιρετικὲς καὶ δύσκολες περιστάσεις ποὺ οἱ πιστοὶ ἔχουν ἄμεση ἀνάγκη τῆς βοήθειας καὶ προστασίας Του. Ἐδῶ ὅμως χρειάζεται πολλὴ προσοχὴ καὶ διάκριση, γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ ἐξακριβώνει κανεὶς ποιὲς ἀπὸ τίς παρεμβάσεις αὐτὲς προέρχονται ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ ποιὲς ἀπὸ πονηρὲς δυνάμεις. Οἱ δυνάμεις αὐτὲς ἐπιζητοῦν νὰ παραπλανοῦν καὶ νὰ παγιδεύουν τοὺς ἀνθρώπους, μάλιστα τοὺς ἀδυνάτου χαρακτῆρος ἢ ἐκείνους ποὺ ρέπουν, ἀπὸ ἰδιάζοντα ψυχισμό, σὲ τέτοιες ἀμφίβολες καταστάσεις. Οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας τονίζουν, πὼς ὅπως ὑπάρχουν θεῖες ἐκστάσεις, ὑπάρχουν καὶ δαιμονικὲς, ἀφοῦ «αὐτὸς ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός» (Β΄ Κορινθ. ια΄ 13-14).

Δὲν εἶναι κάτι ἄγνωστο, ὅτι ὁ Πονηρὸς τὰ πάντα μηχανεύεται. Μέχρι ποίου σημείου φθάνει ἢ παραπλανητικὴ τακτικὴ του; «Ἐθος (συνήθεια) τῶ διαβόλω μιμεῖσθαι τὰ θεῖα, καὶ τοῖς μὲν προφήταις ψευδοπροφητίας ἀντιστρατεύειν, ἀγγέλων δὲ τὸ σχῆμα μιμεῖσθαι καὶ τοὺς ἀνθρώπους ἐξαπατᾶν» (Θεοδώρητος). «Οχι, λοιπόν, εὐκολόπιστοι καὶ ἀφελεῖς. **Μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε** (ἐξετάζετε καὶ διακρίνετε) **τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον**» (Α΄ Ἰωάν. δ΄ 11). Γέμισε ὁ κόσμος ψευδοπροφῆτες μᾶς λείει ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης. Γι' αὐτὸ μὴ δίνετε ἐμπιστοσύνη σὲ καθένα ποὺ ἰσχυρίζεται ὅτι εἶδε ὁράσεις καὶ ὄπτασιες καὶ ἀποκαλύψεις.

«Ὅπως ἀναφέρει τὸ «Γεροντικόν»: «Κάποιοι ἀδελφοὶ πῆγαιναν στὸν Μ. Ἀντώνιο γιὰ νὰ τοῦ μιλήσουν γιὰ τίς φαντασίες καὶ τίς ὁράσεις ποὺ ἔβλεπαν καὶ νὰ μάθουν, ἂν εἶναι ἀληθινὲς ἢ δαιμονικὲς. Στὸ δρόμο ψόφησε τὸ γαϊδούρι τους. Ὅταν πῆγαν, προτοῦ προλάβουν νὰ ποῦν κάτι στὸν ἅγιο, ἐκεῖνος τοὺς ρώτησε: *μπᾶ, πὼς ἔγινε καὶ ψόφησε τὸ γαϊδούρι σας;* Ἐκπληκτοὶ ἐκείνοι τὸν ρώτησαν· καὶ πὼς τὸ ξέρεις αὐτό; Καὶ αὐτὸς τοὺς εἶπε· *μοῦ τὸ φανέρωσαν οἱ δαίμονες. Μὰ γι' αὐτὸ ἤρθαμε κι ἐμεῖς ἐδῶ, τοῦ εἶπαν, γιὰ νὰ μάθουμε τί συμβαίνει μὲ τίς φαντασίες αὐτὲς ποὺ πολλὲς φορὲς βγαίνουν ἀληθινὲς. Φοβόμαστε τὴν πλάνη. Καὶ ὁ Μ. Ἀντώνιος τοὺς πληροφόρησε, ἀφορμὴ παίρνοντας ἀπὸ τὸ γεγονός τοῦ ὑπόζυγιό τους, πὼς τέτοιες φαντασίες εἶναι δαιμονικὲς.*

Χαρακτηριστικὸ τὸ γεγονός. Ὁ Μ. Ἀντώνιος, ὁ θεοφώτιστος αὐτὸς ἀσκητῆς καὶ ἥρωας τῆς

ἐρήμου, τοὺς ἐπισημαίνει ἓνα κίνδυνο. Τέτοιου εἴδους προβλέψεις καὶ προοράσεις, ποὺ ἀπλῶς ἐντυπωσιάζουν καὶ «κνήθουν τὴν ἀκοήν», πηγὴ τοὺς δὲν ἔχουν τὸν Θεό, ἀλλὰ τὸν Πονηρό. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν πρέπει νὰ δίνουν καμιά σημασία σὲ φιλοπερίεργες προβλέψεις ποὺ δὲν ἐξυπηρετοῦν κάποιο σχέδιο τοῦ Θεοῦ οὔτε φανερῶν θεῖες ἀλήθειες. Οἱ ἅγιοι, μὲ ἀληθινὰ ταπεινὸ φρόνημα, δὲν ἐπιδιώκουν τὸν ἐντυπωσιασμό, συμβουλεύουν ταπεινά, ἀποφεύγουν προβλέψεις αὐτοπροβολῆς καὶ μιλοῦν μόνο διερμνεύοντας τὸν αἰώνιο λόγο τοῦ Θεοῦ γιὰ πνευματικὴ οἰκοδομὴ καὶ σωτηρία ψυχῶν. Σφόδρα ἐπιφυλακτικοὶ στὶς ἐκστάσεις καὶ στὰ ὁράματα, ποὺ συνήθως παραπλανοῦν καὶ παγιδεύουν μὲ ψευδαισθήσεις καὶ αὐταπάτες, ρίχνουν ὅλο τὸ βάρος στὴν ἀσκηση τῶν ἀρετῶν καὶ μάλιστα τῆς ἀγάπης, τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ τῆς ἀγνότητος.

Ὅταν κάποιος ρώτησε τὸν ἅγιο Παχώμιο νὰ ἀναφέρει ἓνα ὄραμα ἀπὸ αὐτὰ ποὺ βλέπει ἀπάντησε: «*Ενας ἁμαρτωλὸς σὰν κι ἐμένα δὲν ζητάει ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ δεῖ ὁράματα. Γιατὶ τὸ νὰ ζητοῦμε νὰ βλέπουμε ὁράματα δὲν εἶναι σύμφωνο μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ εἶναι γι' αὐτὸ πλάνη. Ἄν ὅμως ὁ Θεὸς θέλει νὰ δώσει κάτι τέτοιο καὶ μάλιστα νὰ κάνει κάποιος καὶ θαῦμα ἀναστάσεως νεκροῦ, δὲν βλέπεται ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ ἀπὸ ὑπερηφάνεια καὶ καύχηση. Ἄκουσε ὅμως ἓνα μεγάλο ὄραμα. Ἄν δεῖς ἓναν ἄνθρωπο ἀγνὸν καὶ ταπεινόφρονα, αὐτὸ εἶναι ὄραμα μεγάλο. Τί μεγαλύτερο ὄραμα ἀπὸ αὐτὸ ὑπάρχει, ἀπὸ τοῦ νὰ δεῖς τὸν ἀόρατο Θεὸ σὲ ὄρατο ἄνθρωπο ποὺ ἔγινε ναὸς του;*»

Ἄς κλείσουμε μὲ τίς σοφὲς συμβουλὲς τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτου: «*Μὴ δίνεις ἐμπιστοσύνη ἀπὸ ἐπιπολαιότητα στὰ φαινόμενα αὐτὰ, ἀλλὰ μένε σοβαρὸς καὶ δύσκολος καὶ κάτεχε τὸ καλὸ ὕστερα ἀπὸ πολλὴ ἐξέταση. Ὅ,τι κακὸ καὶ πονηρὸ νὰ τὸ ἀπορρίπτεις. Ὅφείλεις νὰ ἐξετάζεις καὶ νὰ διακρίνεις τὸ σωστὸ καὶ τότε νὰ πιστεύεις. Νὰ γνωρίζεις πὼς εἶναι φανερά τὰ ἐνεργήματα τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ ποὺ ὁ Διάβολος, κι ἂν ἀκόμη ἀλλάζει μορφή καὶ σχῆμα, δὲν μπορεῖ νὰ τὰ δώσει. Δὲν μπορεῖ, δηλαδή, νὰ δώσει πραότητα, ἐπιείκεια, ταπεινώση, ἀποστροφή τοῦ ἁμαρτωλοῦ κόσμου. Δὲν μπορεῖ νὰ καταπαύσει τίς ἡδονὲς καὶ τὰ πάθη. Ὅλα αὐτὰ εἶναι ἐνεργήματα τῆς χάριτος. Ἀντίθετα ἡ ἐνέργεια τοῦ πονηροῦ εἶναι ὑπερηφάνεια, ὑψηλὸ ἐγωιστικὸ φρόνημα, δειλία καὶ κάθε κακία. Ἐπομένως ἀπὸ τὴν ἐνέργεια μπορεῖς νὰ καταλάβεις ἂν τὸ φῶς ποὺ ἔλαμψε στὴν ψυχὴ σου εἶναι τοῦ Θεοῦ ἢ τοῦ Σατανᾶ. Τὸ μαρούλι φαίνεται ἐξωτερικὰ τὸ ἴδιο μὲ τὸ πικρομάρουλο καὶ τὸ ξύδι μὲ τὸ κρασί. Ἀπὸ τὴ γέυση ὅμως διακρίνεται τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Τὸ ἴδιο καὶ ἡ ψυχὴ. Ἄν ἔχει διάκριση, μὲ τὴ νοερὴ αἴσθησι ἀναγνωρίζει τὰ χαρίσματα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τίς φαντασίες τοῦ Σατανᾶ.*

Χείμαρρος αγάπης

Σύμβολό της ή αγάπη, ή γνήσια αγάπη, έχει τὸν Σταυρό. Ζυμωμένη με τὴ θυσία, ζωντανή, σὴν πιὸ ωραία της ἔκφραση, τὴν ἀντικρίζει κανεὶς στὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ, ποὺ κρέμεται πάνω στὸ ἀτιμωτικὸ ξύλο. Μόνο ὅποιος παρατηρεῖ τὴν ἀκανθοστεφανωμένη μορφή τῆς σαρκωμένης αγάπης, μπορεῖ νὰ νιώσει τί θὰ πεῖ αγάπη. Μόνο ὅποιος ἀκούει τοὺς γεμάτους συμπόνια καὶ συγχώρηση τελευταίους λόγους τοῦ Νυμφίου τῆς Ἐκκλησίας εἶναι δυνατὸν νὰ αἰσθανθεῖ τὸ μέγεθός της.

Αὐτὴ τὴ μορφή **«τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἑμοῦ»** (Γαλ. β' 20), ὅπως ἔγραψε στοὺς Γαλάτες ὁ θεῖος Παῦλος, εἶχε πάντοτε μπροστά του, ὅταν ζοῦσε τὴν αγάπη ἢ μιλοῦσε καὶ ἔγραφε γι' αὐτή. Μὲ αὐτὴν ὡς πρότυπο ζωγράφησε, με τὸν ἀριστοτεχνικὸ χρωστῆρα του, τὴν πιὸ ωραία εἰκόνα τῆς αγάπης, ποὺ μπόρεσε ποτὲ νὰ ἀπεικονίσει ἀνθρώπινο χέρι. Αὐτὴν εἶχε γιὰ ὁδηγό του στὴ ζωὴ του.

Ἡ ἀσκηση τῆς αγάπης εἶναι τὸ κύριο μέλημά του. Τὴν ἀσκεῖ σὲ ὅλες τὶς ἐκφάνσεις της καὶ με ποικίλους τρόπους. Ἀπὸ τὴν ὑλικὴ καὶ πρακτικὴ ὡς τὴν πνευματικὴ καὶ με τὴν πιὸ ἐξιδανικευμένη μορφή της. Ὅχι μόνον ὅταν διοργάνωνε τὴν λογία ἢ μετέφερε χρήματα γιὰ νὰ βοηθήσει τοὺς ἀδελφούς τῶν Ἱεροσολύμων, ποὺ ὑπέφεραν ἀπὸ τὸν τρομερὸ ἐκεῖνο λιμὸ ποὺ συνέβει ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος (Πράξ. ια' 28), ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀγρυπνοῦσε προσευχόμενος γιὰ τοὺς ἀδελφούς ποὺ κινδύνευαν. **«Χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἡ ἐπισύστασις μου ἡ καθ' ἡμέραν, ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν»**, γράφει στὴ δευτέρη ἐπιστολὴ του στοὺς Κορινθίους (ια' 28). Δὲν εἶχε δηλαδὴ τὴν φροντίδα μιᾶς μόνον Ἐκκλησίας. Τὸ πατρικὸ του ἐνδιαφέρον τὶς ἀγκάλιαζε ὅλες. Τὰ ποικίλα προβλήματα ποὺ ἀπασχολοῦσαν τὶς πρώτες Ἐκκλησίες, ἔπρεπε ἡ φωτεινὴ σκέψη του νὰ τὰ λύσει. Αὐτὸς νὰ προφυλάξει τὴ νεοσύστατη ποίμνη ἀπὸ τοὺς βαρεῖς λύκους τῶν ψευδαδελφῶν καὶ αἰρετικῶν.

Καὶ τὸ πατρικὸ του ἐνδιαφέρον δὲν σταματᾷ ὡς ἐδῶ. Πάντοτε ἡ πολυμήχανη διάνοιά του εὑρίσκει τρόπους, γιὰ νὰ ἐκδηλώνει τὸν πλοῦτο τῆς καρδιάς του. Χρήματα καὶ ἄλλα ὑλικά ἐφόδια φυσικά δὲν εἶχε. Ἡ αγάπη ὅμως τοῦ ἀποστόλου Παύλου δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ νομίσματα, γιὰ νὰ δράσει. Δὲν δεσμεύεται, ἐπειδὴ δὲν ἔχει διατροφὴς καὶ σκεπάσματα. Ἐχει χίλιους δυὸ τρόπους νὰ ἐκδηλωθεῖ, νὰ καλύψει τὶς ἀναρίθμητες ἀνάγκες τοῦ ψυχοσωματικοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἀποστολικὴ του καρδιά εἶναι ἀκούραστη νὰ ἀνακαλύπτει καὶ νέους τρόπους γιὰ τὴν ἀσκηση τῆς πρώτης ἀρετῆς.

Ἔτσι, παράλληλα με τὸ ἐπίπονο ἱεραποστολικὸ του ἔργο ἐργάζεται καὶ τὴν κοπιαστικὴ ἐργασία τοῦ σκηνοποιοῦ. Καὶ με τὸν τρόπο αὐτὸ ὄχι μόνον δὲν ἐπιβαρύνει κανένα γιὰ τὴν δική του συντήρηση, ἀλλὰ βοηθεῖ καὶ τοὺς ἄλλους. Τὰ εὐλογημένα

ἐκεῖνα χέρια ποὺ μετέδωσαν τὴ χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἀνέδειξαν ἐπισκόπους, ὅπως τὸν Τιμόθεο καὶ τὸν Τίτο, αὐτὰ τὰ χέρια ροζιάζουν ὡρες ὀλόκληρες ἐπάνω στὸ χονδρὸ ὕφασμα τῶν σκηνῶν, γιὰ νὰ ἐπαρκέσουν στὶς ἀνάγκες τῶν συντρόφων του: **«ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς οὐσι μετ' ἐμοῦ ὑπνρέτησαν αἱ χεῖρες αὐταί»** (Πράξ. κ' 34). Καὶ ἡ αγάπη του προχωρεῖ καὶ σὲ ἄλλες πρακτικὲς ἐκδηλώσεις. Συνιστᾷ τὴν Φοίβην, τὴν διακόνισσα τῶν Κεγχρεῶν, στοὺς Ρωμαίους, γιὰ νὰ τὴν ὑποδεχθοῦν καὶ τὴν βοηθήσουν σὲ ὅ,τι χρειασθεῖ **«συνίστημι ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν... ἴνα... παραστήτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρῆζη πράγματι»** (Ρωμ. ις' 1-2).

Γράφει στὸν μαθητὴ του, τὸν ἀπόστολο Τίτο, νὰ φροντίσει νὰ κατευοδώσει τοὺς δύο ἀγαπητοὺς συνεργούς του, Ζηνᾶν καὶ Ἀπολλῶ, με ὅλα τὰ ἐφόδια, γιὰ νὰ μὴν τοὺς λείπει τίποτε στὸ ταξίδι τους: **«Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶ σπουδαιῶς πρόπεμψον, ἴνα μηδὲν αὐτοῖς λείπη»** (γ' 13).

Καὶ τὸ κορύφωμα ἴσως τῆς γεμάτης αγάπη πατρικῆς του καρδιάς φαίνεται στὴν περίπτωση τοῦ δούλου Ὀνήσιμου. Ἐνας δραπέτης δούλος παρουσιάζεται στὸν φυλακισμένο στὴ Ρώμη Ἀπόστολο. Ὁ δέσμιος Παῦλος δὲν σκέπτεται καθόλου τὰ δικά του δεσμά. Ἡ αγάπη συνηθίζει νὰ λησμονεῖ τὸν ἑαυτὸ της. Ἐχει μπροστά του ἕνα δούλο, φυγάδα καὶ κλέπτη μαζί. Ἄν ὁ δούλος δὲν εἶχε καμία ἀξία ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ, εἶναι φανερὸ τί σήμαινε νὰ βαρύνεται καὶ ὡς λιποτάκτης καὶ κλέπτης. Ὁ κύριός του εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τὸν βασανίσει καὶ νὰ τὸν μαστιγώσει μέχρι θανάτου. Γιὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο ὅμως ὁ Ὀνήσιμος δὲν εἶναι δούλος, ἀλλὰ **«ἀδελφὸς ἀγαπητός»** (Φιλήμ. 16).

Γράφει λοιπὸν ὁ λευκασμένος πᾶ πρεσβύτες στὸν Φιλήμονα, τὸν κύριο τοῦ Ὀνήσιμου, γιὰ νὰ τὸν παρακαλέσει νὰ δεχθεῖ καὶ νὰ συγχωρήσει τὸν δούλο του. Ἡ ἐπιστολὴ αὐτὴ, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ 25 μόνον στίχους, φανερώνει τοὺς θησαυροὺς τῆς αγάπης του. Ἀναλαμβάνει αὐτὸς τὴν ὑπεράσπιση ἑνὸς δούλου. Κρούει με λεπτότητα τὶς πιὸ εὐαίσθητες χορδὲς τῆς ψυχῆς τοῦ Φιλήμονος. Ἐνας χείμαρρος αγάπης ξεπετάγεται ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴ αὐτὴ, ἱκανὸς νὰ σβήσει τὴ δίκαιη ὀργὴ τοῦ ἀποδέκτου. Νὰ πῶς τὸν παρακαλεῖ: **«Δέξου τον με ἀγάπη ὅπως ἀκριβῶς θὰ δεχόσουν ἐμένα. Καὶ ἂν σὲ ἀδίκησε ἢ σοῦ χρωστάει κάτι, αὐτὸ λογάριασέ το σὰν δική μου ὀφειλή»**. Καὶ ἡ μεγαλειώδης κατάληξη: **«Ναί, ἀδελφέ, ... ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ»**.

Ποῖος κοινωνικὸς ἀναμορφωτής, ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ κόπτονται στὶς ἡμέρες μας γιὰ ἰσότητα καὶ κοινωνικὴ δικαιοσύνη, ἔχει νὰ μᾶς παρουσιάσει ἀνάλογο κείμενο; **«Νὰ μοῦ ἀναπαύσεις τὰ σπλάγχνα»!** Ποιὰ ἄλλη τρυφερότερη λέξη θὰ μποροῦσε νὰ ἐρμηνεύσει καλύτερα τὸν πλοῦτο καὶ τὸ μεγαλεῖο μιᾶς ψυχῆς, ποὺ θυσιάσθηκε στὸν ἱερό βωμὸ τῆς χριστιανικῆς αγάπης;

ΟΙ ΠΟΤΑΜΟΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

«Ο πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζώντος».

Τὰ λόγια αὐτὰ ὁ Κύριος τὰ ἀπύθυνε στὰ πλήθη τῶν Ἰουδαίων σὲ μιὰ ἐπίσημη γιορτὴ τους. Στάθηκε ὄρθιος καὶ μὲ ζωηρὴ φωνὴ εἶπε: «Ὅποιον τὸν καίει ὁ πόθος καὶ ἡ δίψα γιὰ μιὰ ἐσωτερικὴ γαλήνη, ἃς βαδίσαι τὸν δρόμο ποὺ φέρνει σὲ μένα. Κοντὰ μου θὰ ἱκανοποιηθῶν ὅλοι οἱ εὐγενικοὶ πόθοι τῆς καρδιάς του. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ποὺ θὰ πιστέψῃ σὲ μένα ὄχι ἀπλῶς θὰ ξεδιψάσῃ, ἀλλὰ **«ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζώντος. Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἔμελλεν λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν».** Ὁ Κύριος ἐδῶ παρομοιάζει τὶς δωρεὰς τοῦ ἁγίου Πνεύματος μὲ ποταμούς. Καὶ πολὺ σωστά. Γιατὶ τὸ πανάγιο Πνεῦμα χαρίζει στὸν ἄνθρωπο πρῶτα

ΖΩΗ

Τὸ ποτάμι μὲ τὸ ἄφθονο νερό του, μὲ τὶς τιτὲς καὶ τὶς λεῦκες στὶς ὄχθες του, εἶναι ζωὴ γιὰ τὴν περιοχὴ ποὺ διασχίζει. Ἄν ἡ ἔρημος εἶναι σύμβολο θανάτου, τὸ ποτάμι εἶναι εἰκόνα καὶ σύμβολο τῆς ζωῆς καὶ τῆς δημιουργίας. Καὶ πῶς νὰ εἶναι διαφορετικὰ ἀφοῦ τὸ νερό του συντελεῖ στὸ νὰ σφύζει ἡ ζωὴ τριγύρω του, ν' ἀνθίζουν ὅλα πλάι του; Ἡ βλάστηση θεριεύει ἐκεῖ. Ξεκουράζει καὶ ζωογονεῖ τὸν ἄνθρωπο, σκορπᾷ χαρὰ στὸ φτερωτὸ κόσμο τοῦ οὐρανοῦ, συντηρεῖ τὴν ἀλογιὰ φύσιν. Ἡ γῆ μεθυσμένη ἀπὸ τὰ ἄφθονα νερά του, δίνει τοὺς καρπούς της **«εἰς ἐξήκοντα καὶ ἑκατόν».**

Ἐκεῖ κοντὰ στὰ ποτάμια καὶ στὶς πηγές, χτίζουμε τὶς πόλεις καὶ τὰ χωριά μας. Καὶ ἂν αὐτὸ δὲν εἶναι πάντα εὐκόλο νὰ γίνῃ, φροντίζουμε νὰ φέρουμε τὸ ποτάμι ἐκεῖ ποὺ εἴμαστε, γιατί χωρὶς αὐτὸ ζωὴ δὲν μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ.

Ὅ,τι ὅμως εἶναι γιὰ τὴ φυσικὴ ζωὴ μας τὸ νερό, εἶναι γιὰ τὴν ὅλη ζωὴ μας, ἰδίως τὴν πνευματικὴ, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Αὐτὴ τὴν ἀλήθεια τὴν τονίζει τόσο ὠραῖα ἡ προσευχὴ ποὺ κάνουμε στὸν Παράκλητο: **«Βασιλεῦ οὐράνιε»**, τοῦ λέμε, εἶσαι **«ζωῆς χορηγός»**. Δίνεις ζωὴ. Πράγματι. Τὴν ὑπαρξὴ μας τὴν ὀφείλουμε βεβαίως στοὺς γονεῖς μας. Ἄλλ' ὅμως ὁ ἔρχομός ἐνός ἀνθρώπου στὴ γῆ εἶναι πρὸ πολὺ ἓνα γεγονός, ποὺ τὸ θέλει καὶ τὸ ἐνεργεῖ τὸ Πανάγιο Πνεῦμα. Μὲ τὴν εὐδοκίαν του, δημιουργεῖται καὶ συντηρεῖται ἡ ζωὴ μέσα στὴ φύσιν ὁλόκληρη.

Ἐπειτα ἡ «ἐν Χριστῷ ζωὴ», ἡ πνευματικὴ ζωὴ, ποὺ ἀρχίζει ὁ ἄνθρωπος μετὰ τὸ ἅγιο Βάπτισμα, εἶναι καὶ αὐτὴ δῶρο τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Αὐτὸ εἶναι ἡ ψυχὴ τῆς Ἐκκλησίας, «συγκροτεῖ τὸν θεσμόν της», καὶ τελεῖ τὰ μυστήριά της, μέσα στὰ ὁποῖα ἀναπτύσσεται ἡ χριστιανικὴ ζωὴ. Αὐτὸ ποτίζει τὰ καλὰ σπέρματα τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ ποὺ ἀκούσαμε στὸ κήρυγμα ἢ διαβάσαμε κάπου, ὥστε νὰ αὐξηθοῦν. Καὶ ὅταν καρποφοροῦν αὐτὰ τὰ οὐράνια μηνύματα, δηλαδὴ ὅταν ἀποφασίζουμε νὰ κόψουμε τὰ ἐλαττώματά μας καὶ νὰ ἐξομολογηθοῦμε καὶ αὐτὸ στὴ χάριν τοῦ Πνεύματος ὀφείλεται. Στὴν «κληρονομία τοῦ Θεοῦ», στοὺς Χριστιανοὺς δηλαδὴ ποὺ ζοῦν ἀφιερωμένοι στὸν Θεὸ ἢ ἔχουν δημιουργήσει οἰκογένειες, τὸ ἅγιον Πνεῦμα δίνει τὴν οὐράνια ζωὴ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρή-

νης. Γιατὶ μὲ τὴν παρουσία του διώχνει τοὺς διχασμούς, τὰ πείσματα, τὶς ὑποκρισίες, τὴν ἀσυνεννοησίαν καὶ τὰ ἄλλα κακά, ποὺ τυραννοῦν τοὺς ἀνθρώπους. Ἄν θέλουμε λοιπὸν κι ἐμεῖς νὰ ζοῦμε καὶ ὄχι ἀπλῶς νὰ φυτοζωοῦμε, εἶναι ἀνάγκη νὰ ποτισθοῦμε μὲ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα (Α' Κορινθ. ιβ' 13). Νὰ σκύψουμε καὶ νὰ πιοῦμε τὸ **«ὔδωρ τὸ ζῶν»** τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ.

Ἐνα δευτέρου χάρισμα τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἶναι ἡ **ΔΥΝΑΜΗ**

Καὶ αὐτὴ ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου Πνεύματος κρύβεται κάτω ἀπὸ τὴ συμβολικὴ εἰκόνα τοῦ ποταμοῦ γιὰ τὴν ὁποία μίλησε ὁ Κύριος. Τὸ ποτάμι τὸ ἀφρισμένο, ποὺ στὴν ὀρμὴ του παρασύρει τὰ πάντα, φέρνει στὴ σκέψη τοῦ θεατῆ τὴν ἔννοια τῆς δυνάμεως. Ἡ βοή του, ἡ θολωμένη ἐπιφάνειά του, καθὼς χοροπηδᾷ καὶ τρέχει βιαστικὸ, μιλά γιὰ τὴν ἰσχύ του. Ποιὸς μπορεῖ νὰ τοῦ ἀντισταθεῖ; Ποιὸ φράγμα νὰ τὸ συγκρατήσῃ; Γι' αὐτὸ καὶ ὁ πολυμήχανος ἄνθρωπος τὴν δύναμιν αὐτή, ποὺ τὴν ὀνόμασε «λευκὸν ἄνθρακα», τὴν χρησιμοποίησε γιὰ νὰ κινήσῃ μηχανές, νὰ δημιουργήσει ὑδροηλεκτρικὰ ἐργοστάσια, νὰ τὴν κάνει εὐεργετικὴ γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα.

Αὐτὴ ἡ δύναμιν τῶν ὀρμητικῶν ποταμῶν εἶναι μικρὴ εἰκόνα τῆς παντοδυναμίας τοῦ ἁγίου Πνεύματος. Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ φράση τοῦ προφήτη Ἠσαΐα ποὺ ὀνομάζει τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ **«πνεῦμα βουλῆς καὶ ἰσχύος»** (Ἠσ. ια' 2). Σ' αὐτὴ τὴ δύναμιν τοῦ τρίτου προσώπου τῆς ἁγίας Τριάδος ἀναφερόταν καὶ ὁ Ἰησοῦς ὅταν ἔλεγε στοὺς μαθητὲς του, ὅτι **«λήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου Πνεύματος»** (Πράξ. α' 8). Καὶ πράγματι μὲ αὐτὴ τὴ δύναμιν ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἄλλοι Μαθητὲς ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς ἔγιναν οἱ θαρραλεοὶ ὁμολογητὲς τοῦ Ἀναστάσιου Χριστοῦ. Ἡ πρώτη Ἐκκλησία ἔκανε **«σημεῖα καὶ τέρατα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ»** γιατί τὸ Πνεῦμα τὴν ἐνέπνεε. Ὅχι μόνον ὁ πρωτομάρτυρας Στέφανος, ἀλλὰ καὶ ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ Χριστιανοὶ ποὺ εἶχαν μιὰ ψυχὴ καὶ μιὰ καρδιά, ἦταν **«πλήρεις Πνεύματος ἁγίου»**. Καὶ γι' αὐτὸ κατενίκησαν βασιλείαν, ἔφραξαν στόματα λιονταριῶν, ἔσβησαν τὴν δύναμιν τοῦ πυρός, ἀνεδείχθησαν ἰσχυροὶ στὸν πόλεμο (Εβρ. ια' 33).

Αὐτὴ τὴ δύναμιν τοῦ ἁγίου Πνεύματος διψᾷ καὶ ἡ δικὴ μας ψυχὴ. Ἡ δύναμιν τῆς ἀμαρτίας, ὁ μαγνήτης αὐτὸς τῆς ἀβύσσου, ποὺ μᾶς καθιστᾷ καθημερινὰ ἓνα λαὸ ὑπόδουλο στὶς ἀδυναμίες καὶ ἓνα κόσμον σκλαβωμένο στὰ πάθη του, μόνον μὲ τὴν παντοδύναμιν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος θὰ ἐξουδετερωθεῖ. Μόνον μας, ὅσες προσπάθειες καὶ ἂν κάνουμε, δὲν μποροῦμε νὰ ἐπιτύχουμε τίποτα. Οὔτε ἓνα λόγο ἄσχημο ποὺ λέμε, δὲν μποροῦμε νὰ κόψουμε. Μὲ τὴν παντοδυναμίαν ὅμως τοῦ Παράκλητου ὁ ἀδύνατος ἄνθρωπος γίνεται δύναμιν ἰσχυρή.

Ἄς ἱκετεύσουμε τὸ πανάγιο Πνεῦμα. Ἄς λέμε συχνὰ καὶ μὲ πόθο τὸ **«Βασιλεῦ Οὐράνιε... ἔλθε καὶ σκίνωσον ἐν ἡμῖν»**. Καὶ τότε ὁ **«ζωῆς χορηγός»** θὰ ἔρχεται νὰ μᾶς χαρίζει τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν καὶ ζωὴ.

«Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· πᾶς ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐν οὐρανῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν καὶ ἐν οὐρανοῖς. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμε πάντα καὶ

ΚΥΡΙΑΚΗ 26 ΙΟΥΝΙΟΥ
Α΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ, ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. ι' 32-33, 37-38, ιθ' 27-30
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Έβρ. ια' 33 - ιβ' 2

ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ

ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. Καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίας ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφάς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγροῦς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι»

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ

«Ἴδου ἡμεῖς ἀφήκαμε πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι».

Στὴ μεγάλη γιορτὴ τῶν ἁγίων Πάντων, τὴν ἡμέρα ποὺ ἡ Ἐκκλησία μας τιμᾷ τὰ «ἀμάραντα ἄνθη» τῆς, τὸν «θεῖο χορδὸν» τῶν ἡρώων τῆς, ὁ πρωτοκορυφαῖος ἀπόστολος διασαλπίζει: Ἴδου ἡμεῖς τὰ ἀφήσαμε ὅλα καὶ ἀκολουθήσαμε τὸν Ἰησοῦ. Ἡ σύντομη φράση τοῦ ἀποστόλου Πέτρου κλείνει τὸ ὁδοιπορικὸ ὅλων τῶν ἁγίων. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ, αὐτοὶ ποὺ ἐκλείσαν μέσα στὴν ψυχὴ τους τὸν οὐρανὸ, μᾶς λένε τὸ κρυφὸ μυστικὸ τους. Ἄς τὸ ἀκούσουμε:

«ΑΦΗΣΑΜΕ ΤΑ ΠΑΝΤΑ»

Παράξενη μᾶς φαίνεται ἡ ἀπόφασί τους. Δὲν μποροῦμε νὰ συλλάβουμε τὸ νόημα τῆς σκέψεώς τους. Καὶ εἶναι φυσικὸ αὐτό, γιατί ἡ ἐποχὴ μας, δὲν εἶναι μαθημένη ἀπὸ κάτι τέτοια ἡρωικὰ μαθήματα. Ἐμεῖς τρέχουμε, μοχθοῦμε καὶ ὄνειρευόμαστε ὄχι νὰ ἀφήσουμε τὰ πάντα, ἀλλὰ νὰ ἔχουμε τὰ πάντα. Οἱ ἀδύνατοι ἄνθρωποι, πόσα ἔχουν νὰ ποῦν γιὰ τὸ φοβερὸ ἄρπαγμα τῶν κόπων τους ἀπὸ τοὺς μεγάλους καὶ ἰσχυροὺς!

Οἱ ἅγιοι ὅμως τραβοῦν μιὰ διαφορετικὴ πορεία. Οἱ ἐγγεγραμμένοι «ἐν βίβλῳ ζωῆς», ἀφήνουν τὰ πάντα γιὰ νὰ κερδίσουν τὸ πᾶν. Τὰ πούλουν ὅλα γιὰ νὰ ἀποκτήσουν τὸν «πολύτιμον μαργαρίτην», τὸν Ἰησοῦ Χριστό. Χωρὶς δυσκολία ἐγκατέλειψαν τὰ πάντα γιὰ νὰ δοθοῦν ὁλόκληροι καὶ ἀπερίσπαστοι στὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ.

Ἐπειδὴ ὅμως καὶ ἡμεῖς σήμερα κληθήκαμε νὰ γίνουμε ἅγιοι, πρέπει νὰ μιμηθοῦμε τοὺς ἡρωικοὺς προγόνους μας, τοὺς ἁγίους Πάντες. Ἡ αὐταπάρνηση εἶναι ἀνάγκη καὶ γιὰ μᾶς. Ἄλλωστε ἡμεῖς δὲν καλούμαστε νὰ ἐγκαταλείψουμε γονεῖς καὶ ἐργασία ἢ γυναῖκα καὶ παιδιά. Καλούμαστε νὰ ἀρνηθοῦμε κάθε τι ποὺ μᾶς ἀπομακρύνει ἀπὸ τὸν Θεό. Ὁφείλουμε νὰ ἐγκαταλείψουμε τὸν «παλαιὸ ἄνθρωπο», τὸν κακὸ ἑαυτὸ μας. Νὰ ἀπαλλαγοῦμε π.χ. ἀπὸ τὸ πείσμα μας, ποὺ ἀναστατώνει τὴν οἰκογένειά μας καὶ τὴν πλεονεξία μας ποὺ δηλητηριάζει τὴν κοινωνία μας. Νὰ ἐγκαταλείψουμε τὴν ἀδιαφορία μας, ποὺ μᾶς κάνει σκληροὺς καὶ ἀναίσθητους στὸν πόνο τῶν ἀδελφῶν μας. Ὅταν ἀρχίσουμε νὰ ἀπαρνιόμαστε τὸν ἑαυτὸ μας, τότε θὰ βρισκόμαστε στὸ δρόμο τῆς ἀγιότητας.

Οἱ ἅγιοι ὅμως λένε καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμη:

«ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΥΡΙΟ»

Ἡ ἁγία Γραφὴ εἶναι γεμάτη ἀπὸ τέτοιες ἡρωικὲς πορεῖες. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες, μικροὶ καὶ μεγάλοι ἀκο-

λουθοῦν μὲ αὐταπάρνηση τὸν Κύριο. Δὲν εἶναι μόνο οἱ Μαθητὲς ποὺ «εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ» (Ματθ. 8'). Κοντὰ σ' αὐτοὺς εἶναι καὶ οἱ Μαθήτριες «αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ» (Ματθ. κζ' 55). Καὶ ἡ χρυσὴ αὐτὴ ἀλυσίδα συνεχίζεται διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Ὁλόκληρο τὸ ἱερὸ «ἄθροισμα» τῶν «πατέρων, πατριαρχῶν, προφητῶν, ἀποστόλων, κηρύκων, ἐυαγγελιστῶν, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, ἐγκρατειῶν», ποὺ τιμᾶται τὴν ἡμέρα τῶν ἁγίων Πάντων, εἶχε πάντα ὡς φρόνημα στὴν καρδιὰ καὶ ὡς ὁμολογία στὸ στόμα τὸ σύνθημα: «ἀκολουθήσω ὀπίσω σου» (Γ' Βασιλ. ιθ' 20). Καὶ ἀκολούθησαν οἱ ἅγιοι πιστὰ τὸν Κύριο, συνειδητὰ, χωρὶς διακοπές, μὲ τὴν ἴδια ἀγάπη καὶ τὸν ἴδιο πόθο ὡς τὴν τελευταία στιγμή ποὺ παρέδωσαν τὸ πνεῦμα τους.

Κι' ἡμεῖς ἀκολουθοῦμε τὸν Κύριο, μπορεῖ νὰ σκεφθεῖ κανεὶς. Ἐὰν ὅμως τὸν ἀκολουθοῦμε φορτωμένοι μὲ πάθη, τὰ ὁποῖα κατ' οὐδένα τρόπο θέλουμε νὰ ἀποχωριστοῦμε, παρὰ τὶς ἐντολὲς τοῦ Κυρίου, αὐτὸ δὲν εἶναι ἀκολουθία τοῦ Ἰησοῦ. Οὔτε μπορεῖ νὰ θεωρηθοῦμε πιστοὶ τοῦ Ἐσταυρωμένου, ὅταν τὸν ἀκολουθοῦμε μόνο μερικὲς φορὲς τὸν χρόνο. Διαλείμματα καὶ ἀπουσίες δὲν ἐπιτρέπει ὁ Κύριος στοὺς στρατιῶτες του. Ἐνα ἄλλο ἀδύνατο σημεῖο ποὺ παρουσιάζουμε πολλὲς φορὲς στὴν πορεία μας αὐτὴ εἶναι καὶ τὸ ἐξῆς: Ξεκινᾶμε καλά, μὰ δὲν προχωρᾶμε ὀρθά. Στὴ μέση τοῦ δρόμου ἐγκαταλείπουμε αὐτὸν ποὺ συμπορεύεται μαζί μας. Τὸν Κύριο Ἰησοῦ. Αἰτία αὐτοῦ τοῦ θλιβεροῦ φαινομένου εἶναι ὁ ἐμπρασμὸς ποὺ αἰσθάνεται ἡ ψυχικὴ μας πυξίδα ἀπὸ τὸ περιβάλλον. Μὲ αὐτὸ δὲν ἐννοοῦμε τόσο τὶς σειρῆνες τοῦ κακοῦ ποὺ μᾶς μαγνητίζουν. Οὔτε ἀκόμη τὴν κόπωση ποὺ αἰσθανόμαστε. Χρειάζεται νὰ τὰ ὑπερνικήσει καὶ αὐτὰ ἕνας πιστὸς ἀκόλουθος τοῦ Κυρίου. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ εἶναι τρομερὴ παγίδα εἶναι ὁ σκανδαλισμὸς τῆς ψυχῆς μας. Καθὼς βλέπουμε τὸν α ἢ β λεγόμενο Χριστιανὸ νὰ εἶναι ἀσυνεπής, κουνᾶμε τὸ κεφάλι καὶ σταματᾶμε ἢ μεταπηδᾶμε σ' ἄλλο στρατόπεδο. Οἱ ἅγιοι ἀντιμετώπισαν καὶ αὐτὸ τὸν πειρασμὸ, μὰ τὸν νίκησαν. Ἡ φωνὴ τοῦ Κυρίου «σὺ ἀκολουθεῖ μοι» (Ἰωάν. κα' 22) τοὺς ἐνεψύχωνε.

Ἀγάπα τὸν Θεὸ καὶ βάδιζε τὸν δρόμο του. Ἀκολούθα τὸν Κύριο μὲ αὐταπάρνηση καὶ μὴν ἀμφιβάλλεις πῶς τὸ αὔριο, γιὰ σένα, θὰ εἶναι γεμάτο ἐλπίδα.

Άσθενείς ή ασθένειες

Η ΥΓΕΙΑ είναι θείο δώρο, είναι πλούτος, όπως λέει ένα σοφό γνωμικό. Όμως συχνά ο ίδιος ο άνθρωπος το πολύτιμο αυτό αγαθό το χάνει και το υπονομεύει. Ο μεγαλύτερος εχθρός της υγείας του είναι ο ίδιος ο άνθρωπος. Άλλοτε με την άτακτη και απρόσεκτη ζωή του και άλλοτε με την άκορεστη βουλιμία του για την απόκτηση υλικών ή άλλων αγαθών, την υποσκάπτει, την κλονίζει ή την καταστρέφει ανεπανόρθωτα. Γενικότερα ο σύγχρονος ρυθμός της ζωής και το περιβάλλον, το ποικιλόμορφο τοξινωμένο, έχουν δημιουργήσει θανάσιμο εχθρό για την υγεία μας: την άγωνία, το άγχος, το στρες.

* * *

Σε δημοσίευσμά τους οί «The New York Times» (24-5-02) έγραψαν: «Πολλές έρευνες προσπάθησαν να συνδέσουν τις καρδιακές παθήσεις και τους αίφνιδιους θανάτους με όρισμένα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας, όπως είναι η επιθετικότητα, το άγχος, η άδημονία, η εύρεθιστικότητα, η έχθρικότητα, αυτά δηλαδή που προσδιορίζονται ως «συμπεριφορά Τύπου Α». Πραγματικά, διαπιστώθηκε άρρηκτος δεσμός μεταξύ υπερβολικού συναισθηματικού στρες και του αύξημένου κινδύνου καρδιοπάθειας και θανάτου εξ αιτίας του. Άνθρωποι που θυμώνουν εύκολα ή που αντιδρούν υπερβολικά σε συνθήκες πίεσεως και άγχους, σιγά-σιγά προκαλούν τη φθορά του οργανισμού τους. Άλλοι ψυχοκοινωνικοί παράγοντες, όπως η βαριά κατάθλιψη, το χρόνιο άγχος και η κοινωνική απομόνωση συνδέονται με το υπερενεργό συμπεριφορικό σύστημα. Η τελευταία μελέτη που δημοσιεύτηκε στο Mayo Clinic Proceedings διαπιστώνει ότι η φυσιολογία μας είναι ο παράγοντας που συνδέει τη συναισθηματική ένταση με τα καρδιακά νοσήματα. Στο συμπέρασμα αυτό κατέληξαν καρδιολόγοι του Ίνστι-

τούτου Καρδιάς του νοσοκομείου Σαιντ Λούκας και έρευνήτες του πανεπιστημίου του Μιζούρι στο Κάνσας Σίτι».

Η ιατρική, λοιπόν, επιστήμη έρχεται σήμερα με το στόμα έγκυρων εκπροσώπων της να έπισημάνει ότι το άγχος και οι συναφείς προς αυτό συναισθηματικές καταστάσεις, όπως η άγωνία, η κατάθλιψη, η επιθετικότητα, το ψυχικό κενό, το ανικανοποίητο, μπορούν εύκολα να καταστρέψουν την υγεία μας και να την όδηγήσουν ακόμα και σε θανατηφόρες ασθένειες. Το ζήτημα έχει την βαθύτερη εξήγησή του. Άρκει να μη μένουμε σε μιá επιφανειακή θεωρία, αλλά να προχωρούμε στο βάθος του ψυχικού κόσμου. Έκεί υπάρχουν πολλές φορές άπωθημένα ήθικα προβλήματα, αναπάντητες μεταφυσικές άνησυχίες, άπουσία σκοπού της ζωής... Όλα αυτά ζητούν σοβαρή τακτοποίηση. Αντιμετώπιση με πνευματικά μέσα. Και χωρίς αυτά τα μέσα, τα υπερφυσικά, όπως επί παραδείγματι, το μυστήριο της μετανοίας, το κενό θα βαθαίνει.

* * *

Πολλοί σήμερα υποφέρουν από άνεξήγητες αιτίες. Οί γιατροί όμως γνωρίζουν καλά, ότι οί αιτίες συχνά δέν είναι και τόσο άνεξήγητες. Το άγχος, ή άγωνία μπορούν να προκαλέσουν ασθένειες, όπως κρίση άσθματος, χρόνια κόπωση,

άπννια, γαστρεντερικά προβλήματα, ήμικρανίες, έντονους πονοκεφάλους και άλλες. Σοβαροί έπιστήμονες άναγνωρίζουν την επίδραση του ψυχικού παράγοντα για την ευεξία ή την άρρωστημένη κατάσταση του οργανισμού. Αυτό τονίζε ο διεθνούς κύρους άείμνηστος καθηγητής Μαρίνος Γερουλάνος στη μελέτη του: «Ψυχικά επίδρασεις ως νοσογόνος παράγων». Σ' αυτήν, βάσει κλινικών παρατηρήσεων και πολυειδών πειραμάτων, άπεδείκνυε την ψυχική επίδραση στη φυσιολογική λειτουργία των όργάνων. Όπως έγραφε: «Διά την κατανόησιν και εκτίμησιν εκάστης νόσου, δέν άρκει να λαμβάνεται μονομερώς ύπ' όψιν ή λειτουργική του όργάνου έκτροχίασις ή ή παθολογοανατομική αυτού αλλοίωσις, αλλά το σύνολον του σωματικώς και ψυχικώς ενιαίου οργανισμού, μετά της άδιαλείπτως έπενεργούσης ψυχικής επίδρασεως επί πάσης έκδηλώσεως της ζωής».

Δυστυχώς ή ύλιστική-μυχανιστική αντίληψη της ζωής και της νόσου άκρωτηρίαζε την έπιστήμη της ιατρικής, περιόριζε επικίνδυνα το πεδίο δράσεώς της, στένευε την θεραπευτική άγωγή και άγνοούσε τον πάσχοντα άνθρωπο και τις πνευματικές του άνάγκες. Έβλεπε μόνο την άρρώστια και άγνοούσε τον όλο άνθρωπο. Δέν ήθελε να άναγνωρίσει, ότι στην ιατρική ίσχύει περισσότερο το ότι «υπάρχουν άσθενείς μάλλον παρά ασθένειες».

ZOH

Όρθόδοξον Χριστιανικόν Περιοδικόν.

Όργανον Άδελφότητος Θεολόγων ή «ZOH»

Κυκλοφορεί κάθε μήνα.

Έκδοτής: Άδελφότης Θεολόγων ή «ZOH» Σ.Α., Ίπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντής Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ίπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Έκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Άνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Άχαρνών.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Άποστέλλεται με έπιταγή ή εις γραμματόσημα εις το Γραφείον του Περιοδικού:

Ίπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ή καταβάλλεται εις τα Βιβλιοπωλεία μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Για όλες τις χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ (1780 - 1857)

6

ΕΜΨΥΧΩΤΗΣ

Ἡ δράση τοῦ Κ. Οἰκονόμου τὰ πρῶτα χρόνια τῆς Ἐπαναστάσεως στὴν Ὀδυσσό, θὰ μπορούσε νὰ συνοψισθεῖ σὲ μιὰ λέξη, στὴ λέξη ἐμψυχωτής. Ναί. Τὸ ἔργο τοῦ ἀσθενικοῦ στὸ σῶμα, ἀλλὰ ἀκατάβλητου στὴν ψυχὴ κληρικοῦ, ἦταν ἔργο παρηγορητικὸ καὶ ἐμψυχωτικόν. Πιθανῶς σήμερα δὲν μπορούμε νὰ νιώσουμε τὸ βάθος καὶ τὴ σημασία τῆς λέξεως αὐτῆς. Θὰ ἔπρεπε ὅμως νὰ ζούσαμε τὴν ἐποχὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως στὸ μεγάλο ἐκεῖνο κέντρο τοῦ Ἑλληνισμοῦ γιὰ νὰ καταλάβουμε τὸ ρόλο, ποῦ ἔπαιξε ὁ ξενιτεμένος Θεσσαλός. Τότε ποῦ ὅλα τὰσκιαζε ἡ ἀγωνία καὶ ὁ φόβος, ὁ Κ. Οἰκονόμος θέρμαινε τὶς παγωμένες ψυχὲς καὶ τὶς ζωογονοῦσε μὲ τὴν αἰσιοδοξία του, μὲ τὴν πίστη του καὶ τὴν ἐλπίδα του στὸ Θεὸ. Θύμιζε τοὺς Μαραθῶνες καὶ τὶς Θερμοπύλες, τοὺς πολέμους τοῦ Μεγάλου Κωνσταντίνου καὶ τῶν ἄλλων Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων καὶ ἔφθανε στὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση.

«Γενναῖοι κατὰ τὴν θεοσεβείαν, ζηλωταὶ τῶν Μακκαβαίων, εὐγενεῖς κατὰ φύσιν ἀπόγονοι τῶν Μιλτιάδων καὶ Θεμιστοκλέων, τοὺς εἶπε στὸν "Προτρεπτικὸ Λόγο" τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1821, ὁ ἑλληνικὸς ἀγὼν εἶναι ἀγὼν τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας. Εἶναι ἀγὼν τῶν φώτων καὶ τοῦ πολιτισμοῦ κατὰ τοῦ σκοτους καὶ τῆς ἀπανθρωπίας. Μὴ φοβῆσθε τὴν ὀλιγότητά σας. Ἄν ἐπιμένητε προθύμως εἰς τὸν ἱερόν σας ἀγῶνα ὁ Θεὸς τῶν δυνάμεων συμπολεμεῖ μεθ' ὑμῶν. Τριακόσιοι ἄνδρες μετὰ τοῦ Γεδεῶν ἐξωλόθρευσαν μυριάδας ἄλλοφύλων. Τριακόσιοι ἀδελφοὶ σας μετὰ τοῦ Λεωνίδου, κατεσύντριψαν τοὺς βαρβάρους τῆς Ἀσίας. Διὰ τῆς θείας χάριτος **"εἷς διώξεται χιλίους καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας"**! Ὑπομείνατε, λοιπόν, Ἕλληνες καὶ θέλει βεβαίως ἀνατελεῖ τὸ φῶς τῆς σωτηρίας σας... Ἀπαξ ἐβάλετε τὴν χεῖρα σας εἰς τὸ ἄροτρον τῆς ἐλευθερίας μὴ στρέφετε πλέον μῆτε δεξιὰ μῆτε ἀριστερά. Ἐμπρός!...».

Μὲ τέτοια ἐνθουσιώδη λόγια ἀναπτέρωνε τὸ ἠθικὸ τῶν «παιδιῶν τῆς ὀρφανῆς Ἑλλάδος». Μὲ τέτοια γενναῖα καὶ ἥρωικὰ συνθήματα ἐνίσχυε τοὺς Ἕλληνες, ποῦ ἄφηναν τὰ σπίτια καὶ τοὺς γονεῖς τους καὶ κατέβαιναν στὴν Ἑλλάδα νὰ πολεμήσουν γιὰ τὴν ἐλευθερία της. Ἦταν οἱ μαχητὲς τῆς Πίστεως καὶ τῆς Πατρίδος. Οἱ νέοι σταυροφόροι τοῦ Γένους, ποῦ ἤθελαν νὰ στήσουν καὶ πάλι τὸν Σταυρὸ στὸ καμπαναριὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας!

Μιὰ ἄλλη πτυχὴ τῆς ἐθνικῆς καὶ πατριωτικῆς δράσεως τοῦ Οἰκονόμου στὴν Ὀδυσσό ἦταν καὶ οἱ προσπάθειές του νὰ φιλοτιμεῖ τοὺς πλούσιους Γραικοὺς τῆς Ρωσίας νὰ στέλνουν συνεχῶς καὶ νέα ποσὰ γιὰ τὸν ἀγῶνα. Κι ὅταν καμιά φορὰ συνέβαινε νὰ παραμελήσουν κάπως τὴν εἰσφορὰ αὐτή, ὁ

φλογερὸς κληρικὸς μας δείχνοντας πρῶτος τὸ παράδειγμα, ξαναζωντάνευε μὲ λόγια θερμὰ τὴν ἀγάπη τους στὴν ἀγωνιζόμενη Πατρίδα. Σὲ μιὰ τέτοια περίσταση ἐξεφώνησε ἕναν ἀπὸ τοὺς πιὸ ὁμορφους πατριωτικοὺς του λόγους, σὲ συγκέντρωση τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος τῆς Ὀδυσσοῦ. Στὸ λόγο του αὐτὸ ζήτησε ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς νὰ δώσουν καὶ νέες εἰσφορὲς γιὰ τὸν ἀγῶνα:

«Καταβάλλετε, ἀγαπητοί, τοὺς εἶπε, πάλιν καὶ πάλιν, καὶ πολλάκις γενναίως. Οἱ πλούσιοι πλούσια, οἱ μέτριοι μέτρια, καὶ οἱ μικροὶ μικρά. Μηδεὶς, ἄς μὴ μείνη ἀμέτοχος ταύτης τῆς τιμῆς. Οἱ πλουσιώτεροι ἄς γίνωνται καλὸν παράδειγμα εἰς τοὺς ὑποδεεστέρους, καὶ οἱ ὑποδεεστέροι ἄς ἀκολουθῶσι κατὰ δύναμιν τοὺς πλουσιωτέρους...». Καὶ συνέχισε μ' αὐτὰ τὰ λόγια:

«...Ναί, φίλιτατοι πατριῶται, ἐπακούσατε τὴν δέησίν μου, ἥτις εἶναι ἡ αὐτὴ καὶ δέησις τῆς Πατρίδος. Ἐκεῖνη δι' ἐμοῦ κραυγάζει γοερῶς καὶ προσκαλεῖ τὴν βοήθειαν ὑμῶν ἐναντίον τῶν ἀνηλεῶν τυράννων καὶ βασανιστῶν. Ἄλλ' ἂν ἡ ἰδική μου φωνὴ φανῇ ἀσθενής, ἂν ἡ φωνὴ τῆς ἰδίας ὑμῶν συνειδήσεως ἀδυνατίσῃ, ἀκούσατε ἄλλας φρικτωτέρας κραυγὰς, αἵτινες εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ κινήσωσιν ἀνθρωπίνην ψυχὴν. Ἀκούσατε τὰς γενναίας φωνὰς τῶν ἐν Γαλαζίῳ πεσόντων ἀδελφῶν ἡμῶν. Ἀκόμη ἀντηχοῦσιν εἰς τὸν ἀέρα οἱ ἄσβεστοι κρότοι τῶν πυροβόλων. Ἀκόμη εἶναι ἔναυλος εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν ἡ τελευταία αὐτῶν λέξις, Πατρίς. Ἀκούσατε τέλος τὰς γοεράς φωνὰς τῶν εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἄλλαχοῦ σφαζομένων, κρεμαμένων, πνιγομένων Πατριάρχων, Ἀρχιερέων, Ἱερέων, εὐπατριδῶν, πτωκῶν ὁμογενῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. Ἴδετε τὰς χήρας αὐτῶν καὶ τὰ ὄρφανά, πῶς σύρονται εἰς αἰχμαλωσίαν... Ἄς ρεύσῃ λοιπὸν καὶ τὸ χρυσίον καὶ τὸ αἷμα ἡμῶν νὰ πνίξῃ τὸν τύραννον καὶ νὰ καταφιλήσωμεν ἀλλήλους ἐλεύθεροι ἢ εἰς τὸν Οὐρανὸν ἢ εἰς τὴν πατρίδα. Εἶπα, ἀκούσατε, ὀρμήσατε. Εὐτυχεῖτε!»

Ὁ περίφημος αὐτὸς λόγος ἦταν τὸ λάδι τῆς φιλοπατρίας, ποῦ χύθηκε μέσ' στὸ καντήλι τῆς καρδιᾶς τῶν ὁμογενῶν, ποῦ τρεμόσβηνε. Ξύπνησε ψυχὲς ἀπὸ τὸ λήθαργο, ἠλέκτρισε καρδιές! Ἀνύψωσε τὴν ἑλληνικὴ παροικία τῆς Ὀδυσσοῦ σὲ μεγάλο κέντρο ἀνεφοδιασμοῦ τοῦ Ἀγῶνα. Ὁ Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος δὲν πολέμησε γιὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ γένους μόνον μὲ τὴ δύναμιν καὶ τὴν συναρπαστικότητα τοῦ λόγου. Καὶ μὲ τὴ δύναμιν τῆς γλαφυρῆς του πέννας ἀγωνίσθηκε ὁ ἀκαταπόνητος Θεσσαλὸς νὰ ξυπνήσει συνειδήσεις καὶ νὰ δονήσῃ τὶς χορδὲς τῆς ψυχῆς τῶν ἀνθρώπων, ποῦ μπορούσαν νὰ βοηθήσουν τοὺς αἰχμάλωτους καὶ τοὺς ἀγωνιστὲς τῆς ἐλευθερίας.

(Συνεχίζεται)

ΣΤΟΝ ΚΑΝΑΠΕ ΤΟΥ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗ

«Αύξημένη ανάγκη για ψυχοθεραπεία παρατηρείται τα τελευταία χρόνια και στην Ελλάδα». Και οί αιτίες, όπως αποκαλύπτει έρευνα με τίτλο: «Η Εύρώπη στον καναπέ του ψυχοθεραπευτή»: «Η άνοδος της ψυχοθεραπείας στην Εύρώπη οφείλεται ή ενισχύεται από την καταρράκωση των οικογενειακών σχέσεων, τη μοναξιά των ανθρώπων που ολοένα μεγαλώνει και τη σκληρότητα της σύγχρονης ζωής. Κρίνοντας από τον συνεχώς αυξανόμενο αριθμό εκείνων που ζητούν απαντήσεις στον καναπέ του ψυχοθεραπευτή ή Εύρώπη φαίνεται να έχει πληγεί από επιδημία απουσίας νοήματος ζωής. Οί άνθρωποι ψάχνουν στους ψυχοθεραπευτές τους αυτό που λείπει από τη ζωή τους». Πέρα από τις διαπιστώσεις προβάλλουν τὰ ερωτήματα: Γιατί ο σύγχρονος άνθρωπος βασανίζεται από τὸ ἄγχος; Ἀπὸ πού προέρχεται αὐτὸ τὸ λεπτὸ νέφος τῆς μελαγχολίας πὸν πλανιέται γύρω του καὶ τοξινώνει τὸν ψυχοσωματικὸ του ὄργανισμό; Γιατί ἀναπνέει φόβο καὶ ἐκπνέει ἀγωνία; Γιατί οί νευρώσεις πᾶνε νὰ γίνουν οί μόνιμοι ἔνοικοι τῆς σημερινῆς κοινωνίας; Τὸ ὑπογραμμίζει ὁ Ὁλλανδὸς ψυχίατρος J. Van den Berg: «Ἐχομε «ἀπωθήσει» ἓνα ἄλλο βασικὸ στοιχεῖο, οὐσιαστικὸ τῆς ἀνθρώπινης ὑπάρξεως, τῆ φωτισμένη συνείδηση. Αὐτὴ τὴν καθαρὴ συνείδηση τὴν ἔχομε σπρώξει στὸν κόσμον τοῦ ὑποσυνειδήτου. Ἀπωθήσαμε ὄχι πᾶ τὴ σεξουαλικότητα ἢ τὴν ἐπιθετικότητα, ὅπως θὰ μᾶς ἔλεγε ὁ Φρόντλ, ἀλλὰ τὴν ἔννοια τοῦ Θεοῦ... Τὸν ἐξορίσαμε ἀπὸ τὴ ζωὴ μας, ἀπὸ τὴν ἐργασία μας, ἀπὸ τὴν οἰκογένειά μας, ἀπὸ τὴν κοινωνία. Ἔτσι μαζὶ μὲ τὸν Θεὸ ἀπωθήσαμε καὶ κάθε πνευματικὴ ἀξία πὸν ἐκπροσωπεῖ τὸ θεῖο». Καὶ ἴδου τὰ ἀποτελέσματα.

ΗΤΑΝ ΤΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ

Ἄν συνειδητοποιοῦσαν ὅσοι ἄρνοῦνται σήμερα τὴν ἀλήθεια τῆς πίστεως ἢ μάχονται τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ, ὅτι δὲν κάνουν τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ μάχονται τὸ ἴδιο τὸ ἔθνος, ἀσφαλῶς δὲν θὰ τὸ ἀποτολμοῦσαν. Κάτι τέτοιο θὰ τὸ ἐπιχειροῦσαν μόνο ἐκεῖνοι πὸν δὲν ἔζησαν ποτὲ τὴν ἱστορία του. Διότι τὸ ἔθνος αὐτὸ δὲν ἐπέζησε παρὰ μονάχα χάριν στὴ σύζευξή του μὲ τὸ Χριστιανισμό, ὅπως θὰ μᾶς ἔλεγε ὁ ἔθνικὸς μας ἱστορικὸς Κων. Παπαρρηγόπουλος. Μεγαλόρρηξε ἀντλώντας ἀπὸ τὴν ἀστείρευτη πηγὴ τῆς πίστεως. Αὐτὴ ἡ πίστη, ἡ κραταιὴ καὶ ἀδαπάνητη, τὸ γιγάντωσε, τοῦ ἔδωσε φτερὰ στὶς πὶδὸ δύσκολες στιγμές. Τὸ ἔκανε νὰ σταθεῖ ὄρθιο, ἀδούλωτο, ὅταν ὄλα «τὰ ἴσκιαζε ἢ φοβέρα καὶ τὰ πλάκωνε ἢ σκλαβιά». Αὐτὸ τὸ ἀδιαμφισβήτητο ἱστορικὸ γεγονός μᾶς θύμισε ἢ ἔθνικὴ ἐπέτειος τῆς 25ης Μαρτίου. Βροντοφωνεῖ, πὸς τὴν ἐποποιία αὐτὴ τὴν ἔγραψε ἢ ἀσυνθηκολογητὴ ψυχὴ πὸν φλογιζόταν ἀπὸ «τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστη τὴν ἁγία καὶ τῆς Πατρὶδας τὴν ἐλευθερία». Ἔτσι μπόρεσε νὰ ἀποτινάξει τὸν τουρκικὸ ζυγὸ καὶ νὰ κατακτήσει τὴν ἐλευθερία τῆς. Αὐτὴ τὴν πανθομολογούμενη ἀλήθεια ἀγνόησε καὶ ἀγνοεῖ ὁ ὑπουργὸς Παιδείας. Σὲ ὁμιλία του γιὰ τὴν ἐπέτειο τῆς παλιγγενεσίας «ὡς ἱστορικὸς ἐρευνητῆς ἔδωσε τὴν ὀριστικὴ ἀπάντηση στὸ ἐρώτημα τῶν ἱστορικῶν: Ποιὸς ἔκανε τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1821; Κατὰ τὸν ὑπουργὸ τῆς Παιδείας ἦταν οί ἔθνικες συλλογικότητες...!» («Καθημερινή», 6-5-2016). Καὶ μὴ χειρότερα!

ΘΕΟΛΟΓΟΙ ΚΑΤΑ ΛΑΘΟΣ

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, πὸς χωρὶς ἀξίους τοῦ λειτουργήματός τους ἐκπαιδευτικούς δὲν ὑπάρχει ἀξία λόγου ἐκπαίδευση. Δὲν προσφέρεται ἀγωγή, ἂν αὐτὸς πὸν τὴν προσφέρει δὲν τὴν διαθέτει. Αὐτὸ ἰσχύει πολὺ περισσότερο γιὰ τοὺς θεολόγους. Δὲν μποροῦν, δυστυχῶς, μερικοὶ νὰ ἀντιληφθοῦν, πὸς ἢ θεολογία δὲν εἶναι ἐπάγγελμα. Εἶναι λειτουργήμα. Εἶναι ἱερὴ ἀποστολή. Προϋποθέτει ἀνθρώπους μὲ πίστη φλογερή, μὲ ζωὴ πνευματικὴ, μὲ ζῆλο ἱεραποστολικὸ πὸν πηγάζουν ἀπὸ ἀγάπη στὸ Χριστὸ καὶ στὸν ἄνθρωπο. Πνευματέμφοροι καὶ πνευματοκίνητοι. Πρόθυμοι νὰ ὑπηρετήσουν, μὲ ὄλες τους τὶς δυνάμεις, τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Τέτοιοι πρέπει νὰ εἶναι οί θεολόγοι. Στρατιώτες «παρατάξεως Κυρίου». Ὅχι ἀπλοὶ ἐπαγγελματίες. Αὐτὰ τὰ αὐτονόητα, δυστυχῶς, ἔχουν λησμονηθεῖ καὶ ἔχουν ἀλλάξει ἐπικίνδυνα τὰ τελευταία χρόνια. Οί τάξεις τῶν θεολογικῶν Σχολῶν δὲν πυκνώνονται, σὲ μεγάλο βαθμὸ, ἀπὸ νέους μὲ εὐσέβεια καὶ ἀγάπη στὸ Χριστὸ. Ἡ θεολογία, ἢ ἱερὴ αὐτὴ ἐπιστήμη, δὲν εἶναι ἢ πρώτη τους ἐπιλογή. Πρόκειται γιὰ ἐπιλογή τῶν «κομπιούτερ», χωρὶς καὶ τὶς πὶδὸ στοιχειώδεις πνευματικὲς προϋποθέσεις. Φτάσαμε στὸ οξύμωρο σχῆμα, ἀκόμα καὶ ἄθεοι καὶ αἰρετικοὶ νὰ διδάξουν τὰ Ἑλληνόπουλα τὶς αἰώνιες ἀλήθειες τῆς πίστεως! Τὶς ἀλήθειες πὸν δὲν πιστεύουν. Ὁ ἐμπαιγμὸς αὐτὸς πρέπει κάποτε νὰ σταματήσει.

Η ΑΙΤΙΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Ὅταν πρὸ καιροῦ ὁ πρόεδρος τῶν Η.Π.Α. ζήτησε ἀπὸ τὸ Κογκρέσο τὴν ἔγκριση ἱλιγγιωδῶν ποσῶν γιὰ τὴν καταπολέμηση τῆς διαδόσεως τῶν ναρκωτικῶν, ἓνας δημοκρατικὸς γεροϋσιαστῆς δήλωσε: «Τὸ πραγματικὸ πρόβλημα δὲν βρίσκεται τὸσο στὸ νὰ γνωρίζουμε, ὅσο στὸ γιατί οί Ἀμερικανοὶ ἔχουν ἀνάγκη νὰ παίρνουν ναρκωτικά, γιὰ νὰ συνεχίσουν νὰ ζοῦν ἢ νὰ πεθαίνουν». Πράγματι αὐτὴ εἶναι ἢ σοβαρὴ καὶ εἰς βάθος θεώρηση τοῦ προβλήματος τῶν ναρκωτικῶν, τὸ «γιατί»; Μένουμε στὴν περιγραφή του κοινωνικοῦ προβλήματος, τρομάζουμε μπροστὰ στὴν ἀνελέπη μάλιστα καὶ δὲν προχωροῦμε στὴ σωστὴ ἀντιμετώπισή του. Περιοριζόμαστε στὴ σωματικὴ ἀπεξάρτηση καὶ δὲν προχωροῦμε στὴν ψυχικὴ ἀπελευθέρωση ἀπὸ τὸ πάθος αὐτὸ τῆς αὐτοκαταστροφῆς. Δὲν θέλουμε νὰ ἀντιληφθοῦμε, ὅτι ἢ νοσογόνος ἐστία τῶν ναρκωτικῶν βρίσκεται στὸ ἀπροσμέτρητο κενὸ ἀπὸ τὴν ἀπουσία ἰδανικῶν, ἀξιών, νοήματος ζωῆς καὶ ὑπάρξεως. Ὅπως ἔλεξε ὁ «ὁ πραγματικὸς ἀγωγὸς τῆς διακινήσεως καὶ χρήσεως τῶν ναρκωτικῶν εἶναι ἢ ψυχὴ πὸν νεκρώθηκε μπροστὰ στὸν τρόπο τοῦ πνευματικοῦ κενοῦ. Γιατὶ ἢ ψυχὴ χωρὶς τὴν ἀναγωγή τῆς στὸν οὐρανὸ γίνεται κόλαση καὶ τὸ φάρμακό τῆς εἶναι τὸ βοτάνι τοῦ Ἀντιχριστοῦ», δηλαδὴ τὰ ναρκωτικά. Καὶ τὸ κενὸ γιὰ νὰ καλυφθεῖ χρειάζεται τὶς αἰώνιες πνευματικὲς ἀξίες. Αὐτὲς πὸν προσφέρει ὁ αἰώνιος Νέος καὶ νεοποιὸς Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ μάχεται ἢ ὑλιστικοκρατούμενη ἀθεϊστικὴ ἐποχὴ μας.

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Ἰετροκοσμοῦ 189
114 72 ΑΘΗΝΑ